

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA VEŘEJNÉ EKONOMIKY

Hospodaření Základní umělecké školy v Šumperku
Financial Management of the Basic Art School in Šumperk

Student: Martina Losertová
Vedoucí bakalářské práce: PhDr. Mgr. Hana Fachinelli, Ph.D.

Šumperk 2014

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra veřejné ekonomiky

Zadání bakalářské práce

Student: **Martina Losertová**
Studijní program: B6202 Hospodářská politika a správa
Studijní obor: 6202R055 Veřejná ekonomika a správa
Specializace: 01 Veřejná ekonomika a správa
Téma: **Hospodaření Základní umělecké školy v Šumperku**
Financial Management of the Basic Art School in Šumperk

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
 2. Financování a zásady hospodaření příspěvkových organizací vykonávajících činnost základních uměleckých škol
 3. Analýza hospodaření Základní umělecké školy Šumperk, p. o.
 4. Zhodnocení výsledků hospodaření
 5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce
Seznam příloh
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

MADEROVÁ VOLTNEROVÁ, Karla a Petr TÉGL. *Vztahy mezi zřizovatelem a příspěvkovou organizací ÚSC*. 2. aktualiz. vyd. Olomouc: ANAG, s. r. o., 2011. 192 s. ISBN 978-80-7263-664-8.
MOCKOVČIAKOVÁ, A., Z. MORÁVEK a D. PROKŮPKOVÁ. *Příspěvkové organizace 2012 - 2013*. 6. vyd. Praha: Wolters Kluwer, a. s., 2012. 376 s. ISBN 978-80-7357-736-0.
VALENTA, Jiří. *Právní rámec řízení škol a školských zařízení*. Olomouc: ANAG, s. r. o., 2013. 358 s. ISBN 978-80-87173-22-0.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí bakalářské práce: **PhDr.Mgr. Hana Fachinelli, Ph.D.**

Datum zadání: 22.11.2013

Datum odevzdání: 09.05.2014

doc. Ing. Petr Tománek, CSc.
vedoucí katedry

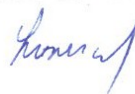

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Prohlášení:

„Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci včetně všech příloh vypracovala samostatně.“

Datum odevzdání práce: 9. 5. 2014

Podpis:

Obsah

1 Úvod	4
2 Financování a zásady hospodaření příspěvkových organizací vykonávajících činnost základních uměleckých škol.....	6
2.1 Zdroje financování příspěvkové organizace vykonávající činnost základní umělecké školy.....	9
2.2 Fondy vytvářené základní uměleckou školou	13
2.3 Návrh rozpočtu základní umělecké školy.....	16
3 Analýza hospodaření Základní umělecké školy v Šumperku, p. o.....	19
3.1 Analýza hospodaření v roce 2009	24
3.2 Analýza hospodaření v roce 2010	27
3.3 Analýza hospodaření v roce 2011	32
3.4 Analýza hospodaření v roce 2012	37
3.5 Analýza hospodaření v roce 2013	41
4 Zhodnocení výsledků hospodaření.....	45
5 Závěr.....	49
Seznam použité literatury.....	51
Seznam zkratk	52
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce	
Seznam příloh	

1 Úvod

Vzdělávání je proces osvojování, využívání a aplikování vědomostí, znalostí a dovedností v praxi. Výsledkem vzdělávacího procesu je vzdělání, které patří k jednomu z primárních faktorů výrazně působících na rozvoj společnosti, protože se jedná o tvorbu a uchování lidského kapitálu. Takto získaný kapitál se dle úrovně vzdělanosti odráží v současném stavu i budoucím vývoji jedince a dané společnosti. Z tohoto důvodu je v zájmu společnosti, představované státem, investovat potřebné prostředky do vzdělávání. V případě vzdělání jde o smíšený statek, kdy jednotlivec si část výnosů přivlastňuje, ale část výnosů připadá také společnosti.¹

Základní umělecké vzdělávání neposkytuje stupeň vzdělání, ale základy vzdělání v uměleckých oborech. Rozvíjí a kultivuje umělecké nadání širokého okruhu zájemců a dotváří osobnost jedince po stránce estetické a etické. V systému navazujícího uměleckého vzdělávání představuje důležité východisko pro vzdělávání ve středních, vyšších odborných školách uměleckého nebo pedagogického zaměření a na konzervatořích, popřípadě pro studium na vysokých školách s uměleckým nebo pedagogickým zaměřením. Práce je zaměřena na problematiku ekonomického zabezpečení základního uměleckého vzdělávání.

Cílem bakalářské práce je analyzovat hospodaření vybrané příspěvkové organizace zřízené krajem a zhodnotit dosažené hospodářské výsledky v časovém horizontu pěti let, tj. od roku 2009 do roku 2013 včetně. Pro vypracování práce byla použita metoda popisu, analýzy, komparace a syntézy.

Bakalářská práce se skládá z pěti kapitol. Teoretická část práce je obsahem druhé kapitoly. Samotný úvod této kapitoly je zaměřen na jednotlivé obory základních uměleckých škol a na jejich právní formu, kdy jsou základní umělecké školy zřízené buď jako příspěvkové organizace nebo dle zvláštních právních předpisů. Vzhledem k zadání práce jsou podrobněji charakterizovány zásady hospodaření základní umělecké školy zřízené krajem, její vznik a s tím související zřizovací listina. Dále jsou v této kapitole popsány zdroje financování příspěvkové organizace vykonávající činnost základní umělecké školy rozdělené do několika kategorií, a to na přímé neinvestiční výdaje na vzdělávání, ostatní provozní výdaje, úplatu za vzdělávání, doplňkovou činnost, a dále pak na fondové hospodaření, které tvoří nedílnou součást financování. Poslední část druhé kapitoly je věnována popisu rozpočtového procesu,

¹ OCHRANA, František, PAVEL Jan a Leoš VÍTEK a kol. *Veřejný sektor a veřejné finance, Financování nepodnikatelských a podnikatelských aktivit*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, a.s., 2010. 264 s. ISBN 978-80-247-3228-2.

který je tvořen různými kategoriemi nákladů a výnosů za období jednoho roku. V následující třetí kapitole je pozornost věnována praktickému řešení, tedy analýze hospodaření vybrané příspěvkové organizace v jednotlivých letech zvoleného období, tj. od roku 2009 do roku 2013. Analýza je orientována na výnosy a náklady, kterých organizace dosahuje v hlavní i doplňkové činnosti a s nimi související hospodářské výsledky, na peněžní prostředky získané organizací ve formě dotací a příspěvků od různých poskytovatelů, a dále na fondové hospodaření. Analyzované údaje jsou sumarizovány do tabulek a následně pak doplňovány textem zabývající se touto problematikou. Ve čtvrté kapitole je uskutečněno zhodnocení hospodářských výsledků za zkoumané období a nemalá pozornost je věnována silným a slabým stránkám příspěvkové organizace.

Podklady pro vypracování teoretické části jsou čerpány z odborné literatury zabývající se problematikou zřizování a financování školství, ostatní materiál je získáván z příslušných legislativních předpisů. K zásadním patří zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů (dále jen školský zákon) a zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů (dále jen zákon o rozpočtových pravidlech), v platném znění, a další právní předpisy vydané Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy České republiky (dále jen MŠMT ČR). Zdrojem informací k praktické části je zřizovací listina vybrané organizace, rozbor hospodaření za jednotlivé roky a další interní materiály (např. poznámky k rozborům hospodaření, zápisy z porad vedení školy, apod.).

2 Financování a zásady hospodaření příspěvkových organizací vykonávajících činnost základních uměleckých škol

Základní umělecké vzdělávání je rozšíření základního vzdělání, které neposkytuje stupeň vzdělání, ale základy vzdělání v jednotlivých uměleckých oborech – hudebním, výtvarném, tanečním a literárně-dramatickém. Vzdělávání na základních uměleckých školách (dále jen ZUŠ) je poskytování za úplatu.

Z § 8 školského zákona vyplývá, že ZUŠ zřizuje jako své příspěvkové organizace kraj, obec a dobrovolný svazek obcí. Registrované církve a náboženské společnosti, kterým bylo přiznáno oprávnění k výkonu zvláštního práva, ostatní právnické a fyzické osoby mohou zřizovat ZUŠ jako školské právnické osoby nebo jako právnické osoby dle zvláštních právních předpisů.²

S ohledem na zadání práce bude blíže pojednáváno o ZUŠ jako o příspěvkové organizaci zřízené krajem. Příspěvková organizace vykonávající činnosti ZUŠ je právnickou osobou s právní subjektivitou a v souladu se zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o účetnictví) také účetní jednotkou. Pravidla pro vedení účetnictví vyplývají nejen ze samotného zákona o účetnictví, ale především z navazující vyhlášky č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro některé vybrané účetní jednotky. Vzájemné vazby a povinnosti mezi zřizovatelem a jím zřízenou příspěvkovou organizací jsou upraveny zákonem o rozpočtových pravidlech, který stanoví pravidla pro hospodaření obcí a krajů, pravidla pro sestavování rozpočtů a poskytování dotací. Působnost krajů a obcí ve školství je dána školským zákonem.³

O vzniku příspěvkové organizace zřizovatel vydá zřizovací listinu, jejíž náležitosti jsou:

- název zřizovatele;
- název příspěvkové organizace, sídlo, identifikační číslo a IZO;
- vymezení hlavního účelu a předmětu činnosti;
- označení statutárních orgánů a způsob, jakým vystupují jménem organizace;
- vymezení majetku;

² Zákon č. 561 ze dne 24. září 2004 o předškolním, základním, středním vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon). In: Sbírka zákonů České republiky, 2004, částka 190, s. 10262-10324.

³ MADEROVÁ VOLTNEROVÁ, Karla, Petr TĚGL. *Vztahy mezi zřizovatelem a příspěvkovou organizací ÚSC.2.* akt. vydání. Olomouc: ANAG, s.r.o., 2011. 192 s. ISBN 978-80-7263-664-8.

- vymezení majetkových práv a povinností;
- okruhy doplňkové činnosti;
- vymezení doby, na kterou je organizace zřízena;
- závěrečná ustanovení.

Zřizovací listina určuje základní pravidla fungování příspěvkové organizace a vymezuje její činnosti, pravomoci, povinnosti a odpovědnost vůči zřizovateli. Je to individuální právní akt, schvaluje ji zastupitelstvo obce nebo kraje a měnit ji lze pouze vydanými dodatky. Zřizovatel tedy vydává zřizovací listinu, ale dále také rozhoduje o rozdělení, sloučení a splnutí nebo zrušení příspěvkové organizace vykonávající činnost ZUŠ. Zřizovatel vydá rozhodnutí, kterým určí, v jakém rozsahu přechází její majetek, práva a závazky na nové nebo přejímající organizace. Rozhodne-li zřizovatel o zrušení školy, přechází uplynutím dne uvedeného v jeho rozhodnutí o zrušení její majetek, práva a závazky na zřizovatele. Ke sloučení nebo splnutí ZUŠ může dojít pouze u příspěvkových organizací téhož zřizovatele.⁴

Součástí zřízení právnické osoby je také jmenování ředitele na pracovní místo ředitele na základě konkurzního řízení na období šesti let a stanovení jeho platu. Ředitel odpovídá za odbornou a pedagogickou úroveň vzdělávání, stanovuje organizaci a podmínky provozu školy a odpovídá za použití finančních prostředků státního rozpočtu v souladu s účelem, na které byly přiděleny. Dále jmenuje svého zákonného zástupce. Ředitel i jeho zákonný zástupce jsou považováni za statutární orgán příspěvkové organizace. V případě pozbytí některých z předpokladů pro výkon této funkce a za nesplnění podmínek, může být ředitel zřizovatelem odvolán.

Příspěvkové organizace vykonávající činnost ZUŠ musí být zapsány do školského rejstříku. Žádost o zápis podává zřizovatel. Školský rejstřík obsahuje rejstřík škol a školských zařízení a rejstřík školských právnických osob. Okamžikem zápisu školy do školského rejstříku vznikají právnické osobě, která vykonává činnost ZUŠ, základní práva stanovená školským zákonem, tedy:

- právo poskytovat vzdělávání;
- právo vydávat státem garantované doklady o poskytnutém vzdělání;
- nárok na finanční prostředky ze státního rozpočtu nebo z rozpočtu územního samosprávného celku.

⁴ Zákon č. 250 ze dne 7. července 2000 o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 73, 3557-3567 s.

Odpovědnost státu za funkčnost vzdělávací soustavy České republiky (dále jen ČR) je vyjádřena kompetencí MŠMT k vydávání zákonů a prováděcích předpisů v oblasti školství, i tím, že MŠMT z převážné části vede školský rejstřík. Tím rozhoduje o právních subjektech, které tvoří vzdělávací soustavu, a garantuje jejich odbornou úroveň.

Ze zřizovací listiny vyplývá, že příspěvková organizace vykonávající činnost ZUŠ hospodaří se svěřeným majetkem, který je ve vlastnictví zřizovatele. Organizace tento majetek využívá pro svou činnost. Majetek, který je organizaci fyzicky předáván k hospodaření, musí být konkrétně vymezen, a to včetně pořizovacích cen a data pořízení tak, aby jej organizace mohla zavést do svého účetnictví. Do svého vlastnictví může organizace nabýt majetek jen po písemném souhlasu zřizovatele takovým způsobem:⁵

- bezúplatným převodem od svého zřizovatele;
- darem s předchozím písemným souhlasem zřizovatele;
- děděním, bez písemného souhlasu zřizovatele je organizace povinna dědictví odmítnout;
- jiným způsobem na základě rozhodnutí zřizovatele.

Organizace základního uměleckého vzdělávání, přijímání uchazečů, hodnocení žáků, zkoušky, ukončení vzdělávání a úplata za vzdělávání je stanovena vyhláškou č. 71/2005 Sb., o základním uměleckém vzdělávání, kterou vydalo MŠMT. K organizaci základního uměleckého vzdělávání patří zřizování hudebního, výtvarného, tanečního a literárně-dramatického oboru, které mohou být vyučovány formou individuální nebo kolektivní výuky. Přípravný stupeň je určen pro žáky od pěti let a má nejvýše 2 ročníky. Základní studium prvního stupně pro žáky od sedmi let věku má 4 až 7 ročníků a základní studium druhého stupně navštěvují žáci od čtrnácti let věku ve 3 nebo 4 ročnících. Studium pro dospělé zahrnuje nejvýše 4 ročníky, délka vzdělávání v tomto studiu se určuje podle individuálních schopností žáka s přihlédnutím k jeho věku. Jak již bylo zmíněno výše, vyhláška nám poskytuje informace o úplatě za vzdělávání v jednotlivých uměleckých oborech. Rozhodující je skutečnost, že průměrná výše stanovené úplaty za vzdělávání nesmí překročit 110 procent skutečných průměrných neinvestičních výdajů školy na žáka v uplynulém kalendářním roce s výjimkou výdajů na platy a náhrady platů nebo mzdy a náhrady mezd, na úhradu pojistného

⁵ MADEROVÁ VOLTNEROVÁ, Karla, Petr TÉGL. *Vztahy mezi zřizovatelem a příspěvkovou organizací ÚSC*. 2. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG, s.r.o. 2011. 192 s. ISBN 978-80-7263-664-8.

na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, na úhradu zdravotního pojištění a na přiděl do fondu kulturních a sociálních potřeb (dále jen FKSP).⁶

Působností zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen ZPP), jsou dány předpoklady pro výkon činnosti pedagogických pracovníků, jejich dalšího vzdělávání a kariérního systému. Pedagogickým pracovníkem je ten, kdo koná přímou vyučovací činnost přímým působením na vzdělávaného, je zaměstnancem právnické osoby, která vykonává činnost školy. Činnost pedagogického pracovníka je vykonávána jen v pracovněprávním vztahu.

V současné době pedagogičtí pracovníci ZUŠ realizují vzdělávání dle Školského vzdělávacího programu (dále jen ŠVP) pro základní umělecké vzdělávání v prvních a druhých ročnících všech stupňů. Tento dokument je v souladu se školským zákonem a zpracovává si jej každá ZUŠ podle Rámcového vzdělávacího programu základního uměleckého vzdělávání. Vychází z konkrétních vzdělávacích záměrů školy, zohledňuje potřeby a možnosti žáků, reálné podmínky školy a má na zřeteli postavení školy v regionu i sociální prostředí, ve kterém vzdělávání probíhá. Samotná příprava ŠVP je výrazem pedagogické autonomie i odpovědnosti celé školy za průběh a výsledky vzdělávání. Za vypracování ŠVP odpovídá ředitel školy.⁷

2.1 Zdroje financování příspěvkové organizace vykonávající činnost základní umělecké školy

Územní samospráva vkládá při zajišťování základního uměleckého vzdělávání do svých příspěvkových organizací část svých rozpočtů a majetek. Částečně jsou umělecké školy financovány prostřednictvím rozpočtů územně samosprávných celků ze státního rozpočtu (normativní financování).

V souvislosti se zřízením ZUŠ, jejich provozem a činností vznikají náklady dělící se na dvě kategorie, a to:

- přímé neinvestiční výdaje;
- ostatní provozní výdaje.

Každá z těchto kategorií nákladů je financována z odlišných zdrojů. **Přímé neinvestiční výdaje** na základní umělecké vzdělávání tvoří největší a nejpodstatnější část nákladů

⁶ Vyhláška č. 71 ze dne 9. února 2005 o základním uměleckém vzdělávání. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2005, částka 20, 487-490 s.

⁷ CHALUPSKÝ, Aleš, Alexandra CHARALAMBIDIS, Luboš LISNER, Jiří STÁREK: *Rámcový vzdělávací program pro základní umělecké vzdělávání*. 1. vydání. Praha: Výzkumný ústav pedagogický v Praze, 2010. 63 s. ISBN 978-80-87000-37-3

související se školní docházkou a jsou tvořeny finančními prostředky poskytovanými MŠMT. Druhou základní kategorií nákladů – **ostatní provozní výdaje** představují příspěvky od zřizovatelů a jiných poskytovatelů.⁸

Největší a nejpodstatnější část peněžních prostředků příspěvkové organizace vykonávající činnost ZUŠ představují **přímé výdaje na vzdělávání**. Jejich skladba je určena v § 160 školského zákona a tvoří ji finanční prostředky na platy pedagogických a nepedagogických pracovníků, mzdy a náhrady mezd, odměny za práci vykonávanou přesčas, odměny za pracovní pohotovost, ostatní osobní náklady pedagogických a nepedagogických pracovníků, výdaje na úhradu pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a na úhradu pojistného na všeobecné zdravotní pojištění, odstupné, na příděly do FKSP. Dále potom výdaje na dávky nemocenského pojištění a nákup učebních pomůcek.⁹ Školy každý rok zpracovávají ke dnům 30. září a 31. října předcházejícího kalendářního roku statistické výkazy počtu žáků v jednotlivých oborech a na jejich podkladě podle skutečného počtu žáků jsou každý rok přidělovány finanční prostředky na přímé neinvestiční výdaje.

Rozpočet přímých výdajů na vzdělávání je určen závaznými a orientačními ukazateli.

Závazné ukazatele obsahují:

- počet zaměstnanců;
- neinvestiční výdaje celkem;
- mzdové prostředky celkem, z toho platy a ostatní osobní náklady.

Orientační ukazatele obsahují:

- odvody (pojistné, FKSP);
- ostatní osobní náklady.¹⁰

Výše výdajů na vzdělávání jednoho žáka v příslušné věkové kategorii je dána republikovými normativy, které MŠMT stanovuje každý rok. **Republikové normativy** představují podle školského zákona základní nástroj pro rozpis finančních prostředků vyčleněných v rozpočtu MŠMT pro školy územně samosprávných celků do rozpočtů jednotlivých krajů. Objem finančních prostředků MŠMT stanovuje krajům na základě počtu žáků v jednotlivých věkových kategoriích a na základě republikových normativů. Součástí

⁸ REKTOŘÍK, Jaroslav a kolektiv. *Ekonomika a řízení odvětví veřejného sektoru*. 2. aktualizované vydání. Praha: Ekopress, s.r.o., 2007. 310 s. ISBN 978-80-86929-29-3

⁹ Zákon č. 561 ze dne 24. září 2004 o předškolním, základním, středním vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon). In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2004, částka 190, 10262-10324 s.

¹⁰ Přímé náklady na vzdělávání na rok 2013. *Principy rozdělování dotace na přímé náklady na vzdělávání pro školy a školská zařízení OK na rok 2013* [on-line] ze dne 20. 2. 2013. Dostupné z: www.kr-olomoucky.cz/prime-naklady-na-vzdelavani-na-rok-2013-cl-384.html

republikových normativů je také vyjádření limitu počtu zaměstnanců připadajících na 1000 dětí, žáků nebo studentů v dané věkové kategorii.¹¹

Krajské normativy stanoví v souladu s ustanovením § 161, odst. 2 školského zákona krajský úřad jako výši výdajů státního rozpočtu podle příslušných ustanovení školského zákona připadajících na jednotku výkonu na kalendářní rok za podmínek stanovených vyhláškou 492/2005 Sb., o krajských normativech, ve znění pozdějších předpisů. Jednotkou výkonu je 1 žák v uměleckém oboru ZUŠ v jednotlivé formě výuky, který se zároveň vzdělává v základní škole, v denní formě vzdělávání ve střední škole, v denní formě vzdělávání v konzervatoři nebo v denní formě vzdělávání ve vyšší odborné škole nebo je dítětem před zahájením plnění povinné školní docházky.

Finanční prostředky na přímé výdaje na vzdělávání jsou zasílány školám zálohově ve dvouměsíčních intervalech na účet školy a lze je použít pouze v kalendářním roce, na který byly přiděleny. V případě nedočerpání musí škola finanční prostředky vrátit zpět na účet zřizovatele. Pokud dojde k převádění finančních prostředků mezi závaznými ukazateli bez schválení zřizovatele, dopouští se tak škola **porušení rozpočtové kázně**.

Ostatní provozní výdaje poskytované zřizovatelem jsou finanční prostředky určeny výhradně na provoz od zřizovatele, tzn. na úhradu spotřeby energií, nájemného, plynu, vody aj. V oblasti financování těchto nákladů není ZUŠ na svém zřizovateli zcela závislá. Příspěvková organizace vykonávající činnost ZUŠ je odkázána na výběr úplaty za vzdělávání, ze které jsou tyto provozní náklady hrazeny.

U příspěvkové organizace vykonávající činnost ZUŠ, stejně jako u jiných škol, jsou významným dílem financování **výnosy z vlastní činnosti, tzv. úplata za vzdělávání**. Výše úplaty za vzdělávání je stanovena v souladu s § 123 odst. 2 školského zákona a § 8 vyhlášky MŠMT č. 71/2005 Sb. o základním uměleckém vzdělávání. Průměrná výše stanovené úplaty za vzdělávání nesmí překročit 110 procent skutečných průměrných neinvestičních výdajů školy na žáka v uplynulém kalendářním roce s výjimkou výdajů na platy a náhrady platů nebo mzdy a náhrady mezd, na úhradu pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, na úhradu zdravotního pojištění a na příděl do FKSP. Výši úplaty za vzdělávání stanoví ředitel školy, je hrazena pololetně vždy k 15. dni měsíce září a únor, a to převodem na bankovní účet složenkou nebo v hotovosti v kanceláři školy. Ukončí-li žák

¹¹ Přímé náklady na vzdělávání na rok 2013. *Principy rozdělování dotace na přímé náklady na vzdělávání pro školy a školská zařízení OK na rok 2013* [on-line] ze dne 20. 2. 2013. Dostupné z: www.kr-olomoucky.cz/prime-naklady-na-vzdelavani-na-rok-2013-cl-384.html

vzdělávání podle § odst. 2 vyhlášky 71/2005 Sb., o základním uměleckém vzdělávání, v průběhu prvního nebo druhého pololetí školního roku.¹²

K lepšímu využití svých hospodářských možností a odborností svých zaměstnanců může zřizovatel příspěvkové organizaci vykonávající činnost ZUŠ povolit **doplňkovou činnost**, která se v rámci uměleckého vzdělávání může týkat pronájmu hudebních nástrojů a pronájmu školních prostor. Podmínky pro realizaci doplňkové činnosti:

- doplňková činnost nesmí narušovat plnění hlavního účelu organizace;
- doplňková činnost je sledována odděleně od činnosti hlavní;
- finanční hospodaření při doplňkové činnosti se řídí ustanovením § 28 odst. 5 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů;
- vytvořený zisk ze své doplňkové činnosti může příspěvková organizace použít jen ve prospěch své hlavní činnosti – zřizovatel může povolit organizaci jiné využití tohoto zdroje.

Pronájem hudebních nástrojů a pronájem školních prostor je podložen nájemními smlouvami mezi nájemcem a pronajímatelem. Termíny plateb jsou konkretizovány v nájemní smlouvě. Zřizovatelé ve zřizovacích listinách také stanovují podmínky provozování doplňkové činnosti, přestože stanovení těchto podmínek není jejich povinnou náležitostí. Doplňková činnost nesmí být ztrátová. V pravidlech pro provozování doplňkové činnosti je stanovena podmínka, že doplňková činnost bude realizována za ceny, které budou nejméně v úrovni vynaložených souvisejících nákladů. Zřizovatel sám zváží, jak bude posuzováno splnění takové podmínky, konkrétně, zda budou posuzovány jednotlivé činnosti provozované v rámci doplňkové činnosti odděleně, nebo zda bude doplňková činnost posuzovaná jako celek.¹³

Ustanovení § 28 odst. 2 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, v platném znění, nám dále rozšiřuje okruh financování příspěvkových organizací vykonávajících činnost ZUŠ o **provozní dotace z rozpočtu Evropské unie**, včetně určeného podílu na financování projektu, který je hrazen ze státního rozpočtu. Dále jsou to **provozní dotace poskytnuté podle mezinárodních smluv**. Pokud příspěvková organizace prostředky získané z provozní dotace nespotřebuje do konce roku, mohou být převedeny do rezervního fondu a jsou sledovány odděleně. V následujícím kalendářním roce jsou tyto prostředky

¹² Vyhláška č. 71 ze dne 9. února 2005 o základním uměleckém vzdělávání. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2005, částka 20, 487-490 s.

¹³ MADEROVÁ VOLTNEROVÁ, Karla, Petr TĚGL. *Vztahy mezi zřizovatelem a příspěvkovou organizací ÚSC*. 2. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG, s.r.o. 2011. 192 s. ISBN 978-80-7263-664-8.

použity pouze v souladu s podmínkami příslušné dotace.¹⁴ Zřizovatel dle § 28 zákona o rozpočtových pravidlech může své příspěvkové organizaci vykonávající činnost ZUŠ naopak uložit odvod do svého rozpočtu. Uložení odvodu pro zřizovatele není obligatorní, jde pouze o jeho právo, které může nebo nemusí využít. Může tak učinit, když:

- plánované výnosy organizace překračují plánované náklady, přičemž rozdíl mezi náklady a výnosy je stanoven jako závazný ukazatel rozpočtu;
- investiční zdroje jsou větší než jejich potřeba užití podle rozhodnutí zřizovatele;
- došlo k porušení rozpočtové kázně.¹⁵

Příspěvková organizace se dopouští **porušení rozpočtové kázně** v těchto případech:

- použije finanční prostředky, které obdrží z rozpočtu svého zřizovatele v rozporu se stanoveným účelem;
- převede do svého finančního fondu více finančních prostředků, než stanoví zákon o rozpočtových pravidlech nebo než bylo rozhodnuto zřizovatelem;
- finanční prostředky svého peněžního fondu použije na jiný účel, než stanoví zákon nebo jiný právní předpis;
- použije své provozní prostředky na účel, na který měly být využity prostředky jejího peněžního fondu;
- překročí stanovený nebo přípustný objem prostředků na platy, pokud toto překročení do 31. 12. není kryto z jejího fondu odměn.

Porušením rozpočtové kázně je vždy použití finančních prostředků, ne chybné vykázání v účetnictví.¹⁶

2.2 Fondy vytvářené základní uměleckou školou

Příspěvková organizace vykonávající činnost ZUŠ hospodaří s finančními prostředky, které jsou spojeny s konkrétním účelem využití. Do této oblasti využití přidělených finančních prostředků z veřejných rozpočtů spadá i využití prostředků poskytnutých jednotlivými fondy příspěvkových organizací zřízených územním samosprávným celkem.¹⁷

¹⁴ MADEROVÁ VOLTNEROVÁ, Karla, Petr TÉGL. *Vztahy mezi zřizovatelem a příspěvkovou organizací ÚSC. 2.* aktualizované vydání. Olomouc: ANAG, s.r.o. 2011. 192 s. ISBN 978-80-7263-664-8.

¹⁵ MADEROVÁ VOLTNEROVÁ, Karla, Petr TÉGL. *Vztahy mezi zřizovatelem a příspěvkovou organizací ÚSC. 2.* aktualizované vydání. Olomouc: ANAG, s.r.o. 2011. 192 s. ISBN 978-80-7263-664-8.

¹⁶ MADEROVÁ VOLTNEROVÁ, Karla, Petr TÉGL. *Vztahy mezi zřizovatelem a příspěvkovou organizací ÚSC. 2.* aktualizované vydání. Olomouc: ANAG, s.r.o. 2011. 192 s. ISBN 978-80-7263-664-8.

¹⁷ Zákon č. 218 ze dne 27. června 2000 o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 65, 3104-3128 s.

V případě, že škola dosahuje vyšších příjmů, než očekává, zajistí si tím dosažení kladného hospodářského výsledku. Při vzniku kladného hospodářského výsledku škola se souhlasem zřizovatele vytváří peněžní fondy, které lze využít v období nedostatku finančních prostředků. Použití peněžních fondů motivuje příspěvkovou organizaci k hospodárnému a efektivnímu hospodaření, na druhou stranu se může obávat, že při každoročním dosažení kladného hospodářského výsledku zřizovatel nenavýší provozní příspěvek. ZUŠ může vytvářet následující fondy:

- FKSP
- investiční fond
- fond odměn
- rezervní fond

Všechny fondy musí být finančně kryty, tzn., že účetní stav fondů musí být shodný s finančním stavem. Běžný účet školy je veden analyticky, aby bylo znatelné, kolik mají jednotlivé fondy finančních prostředků.

FKSP je tvořen jedním procentem z ročního objemu nákladů zúčtovaných na platy, náhrady platů, mzdy, náhrady mezd, pracovní pohotovost a odměny. Je naplňován zálohově z roční plánované výše v souladu s jeho schváleným rozpočtem. Fond je určen zaměstnancům v pracovním poměru k příspěvkové organizaci. Není určen osobám, které v organizaci vykonávají práce na základě dohod mimo pracovní poměr. Hospodaření, příjmy a výše tvorby jsou určeny vyhláškou č. 114/2002 Sb., o fondu kulturních a sociálních potřeb, ve znění pozdějších předpisů. Peněžní prostředky fondu se ukládají na samostatném účtu.¹⁸

Použití fondu příspěvkovou organizací:

- na provoz zařízení, která slouží kulturnímu a sociálnímu rozvoji zaměstnanců;
- pořízení hmotného majetku, který slouží kulturním a sociálním potřebám zaměstnanců;
- půjčky na bytové účely;
- stravování;
- rekreace;
- kultura, tělovýchova a sport;
- výměnné akce;
- sociální výpomoci a půjčky;

¹⁸ LIBNAROVÁ, Anna. *Fond kulturních a sociálních potřeb ve školství, otázky a odpovědi*. PARIS, 2009. 95 s. ISBN 978-80-87173-01-5

- penzijní připojištění;
- pojistné na soukromé životní pojištění;
- dary.¹⁹

Investiční fond je tvořen v převážném rozsahu formou odpisů hmotného a nehmotného majetku prováděných podle zřizovatelem schváleného odpisového plánu, z investičních dotací od zřizovatele, investičními příspěvky ze státních fondů, z prostředků získaných prodejem majetku, převodem prostředků z rezervního fondu v objemu schváleném zřizovatelem.²⁰

Příspěvková organizace vykonávající činnost ZUŠ využívá investiční fond k těmto účelům:

- k financování dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku;
- k úhradě investičních úvěrů nebo půjček;
- k posílení zdrojů určených na financování údržby a oprav majetku;
- k odvodu do rozpočtu zřizovatele, pokud takový odvod uložil.

Fond odměn je tvořen ze zlepšeného hospodářského výsledku hospodaření příspěvkové organizace, a to do výše maximálně osmdesáti procent. Tvorbu fondu odměn provede příspěvková organizace na základě schválení výše zlepšeného hospodářského výsledku a jeho rozdělení zřizovatelem. Přednostně je z tohoto fondu hrazeno případné překročení prostředků na platy a dále pak odměny zaměstnancům.²¹

Zákonné sociální a zdravotní pojištění, tvorba FKSP musí být hrazeny z provozních prostředků, neboť prostředky vyplacené z fondu odměn nejsou mzdovými prostředky, které jsou poskytnuty ze státního rozpočtu. Tento případ je jeden z případů porušení rozpočtové kázně, kdy organizace použije peněžní prostředky státu neoprávněně.

Zdrojem tvorby **rezervního fondu** je část výnosů ze zlepšeného hospodářského výsledku příspěvkové organizace na základě schválení jeho výše zřizovatelem sníženého o případný převod do fondu odměn. Dalším ze zdrojů mohou být i finanční dary poskytnuté účelově nebo nikoliv.²²

Rezervní fond je využíván:

- k dalšímu rozvoji své činnosti;

¹⁹ LIBNAROVÁ, Anna. *Fond kulturních a sociálních potřeb ve školství, otázky a odpovědi*. PARIS, 2009. 95 s. ISBN 978-80-87173-01-5

²⁰ MADEROVÁ VOLTNEROVÁ, Karla, Petr TÉGL. *Vztahy mezi zřizovatelem a příspěvkovou organizací ÚSC*. 2. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG, s.r.o. 2011. 192 s. ISBN 978-80-7263-664-8.

²¹ MADEROVÁ VOLTNEROVÁ, Karla, Petr TÉGL. *Vztahy mezi zřizovatelem a příspěvkovou organizací ÚSC*. 2. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG, s.r.o. 2011. 192 s. ISBN 978-80-7263-664-8.

²² MADEROVÁ VOLTNEROVÁ, Karla, Petr TÉGL. *Vztahy mezi zřizovatelem a příspěvkovou organizací ÚSC*. 2. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG, s.r.o. 2011. 192 s. ISBN 978-80-7263-664-8.

- k časovému překlenutí dočasného nesouladu mezi výnosy a náklady;
- k úhradě případných sankcí uložených jí za porušení rozpočtové kázně;
- k úhradě ztráty za minulé období.

Je doporučováno, aby příspěvkové organizace disponovaly určitým nezbytným finančním obnosem na tomto fondu z důvodu havarijních situací, které mohou nastat a se kterými se v rozpočtovém výhledu nepočítá.

2.3 Návrh rozpočtu základní umělecké školy

Při sestavování rozpočtu se příspěvková organizace vykonávající činnost ZUŠ řídí těmito základními právními předpisy:

- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

Finanční prostředky za státního rozpočtu jsou do rozpočtu školy převedeny na bázi normativního financování z rozpočtu MŠMT prostřednictvím rozpočtu zřizovatele. Základem k výpočtu poukazované částky je počet žáků, vykazovaný ve statistickém výkazu k 30. 9. příslušného roku v jednotlivých oborech a formách vzdělávání. Horní limitní hranicí pro poskytnutí takovéto částky je tzv. cílová kapacita, která je stanovena v rozhodnutí o zápisu právnické osoby vykonávající činnost školy do školského rejstříku. Pro rozpočet školy, který je v podobě návrhu každoročně zpracováván a předkládán zřizovateli, je nezbytné dodržování limitů vymezených tzv. závaznými ukazateli. U příspěvkových organizací jsou to výše celkových neinvestičních prostředků, platy, ostatní osobní náklady a počet zaměstnanců. Do návrhu jsou dále zahrnovány všechny možné finanční prostředky, o kterých je plánováno: příspěvek na provoz, úplata za vzdělávání, investiční dotace, doplňková činnost. Ředitel školy provede dle výše zmíněných položek rekapitulaci zdrojů, především pro výdaje neinvestiční, zvlášť pak výdaje investiční. Co nejreálněji je potřeba předpokládat plány na výnosy z hlavní činnosti. Svou odbornost dokládá ekonomický úsek školy co nejpresnějším odhadem rozpočtu. Rozpočet by měl být vyrovnaný.²³

²³ Zákon č. 250 ze dne 7. července 2000 o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 73, 3557-3567 s.

Při rekapitulaci nákladů školy je postupováno podle účtové osnovy a nákladových plnění v jednotlivých letech. Vychází se z nákladů roků minulých a následně jsou tyto náklady porovnávány s náklady činnosti při plnění úkolů v jednotlivých letech. Náklady je vhodné si rozčlenit do 3 skupin: náklady pravidelné nezbytné provozní (energie, vodné a stočné, odpisy, materiálové náklady, prohlídky, opravy hudebních nástrojů, udržování a zvyšování kvalifikace, kancelářské prostředky, nájemné, cestovné, stravné, zpracovávání mezd), náklady nepravidelné nezbytné provozní (malování, revize, drobné opravy) a náklady na rozvoj školy (střední a generální opravy, vybavení dlouhodobým hmotným majetkem, rozvojové vzdělávací programy).

Při podávání návrhu rozpočtu zřizovateli ředitelem, musí být respektována stránka formálních náležitostí, dělení na náklady a výnosy a následné členění dle rozpočtové skladby. Zřizovatel může vyžadovat i orientační návrh na přímé neinvestiční výdaje. Přímé neinvestiční výdaje poskytuje v těchto případech zřizovatel v rámci výkonu státní správy, tudíž s nimi zřizovatel nemůže nakládat, nemá v této věci kompetence.

Základních uměleckých škol se přímo týkají i odpisy dlouhodobého hmotného majetku. Příspěvková organizace je vytváří jako zdroj reprodukce majetku na základě odpisového plánu, který nelze v průběhu účetního období měnit. Tento odpisový plán musí být schválený zřizovatelem. Zpravidla se ZUŠ zabývají odpisy investičního majetku, kterým jsou budovy, stroje, hudební nástroje a ostatní dlouhodobý majetek nad čtyřicet tisíc Kč.

V průběhu kalendářního roku může docházet ke změnám rozepsaných rozpočtových ukazatelů, kdy dochází jak k posílení rozpočtu, tak k úsporným opatřením.

Kontrola čerpání rozpočtu probíhá ze strany školy. Škola průběžně kontroluje čerpání rozpočtu a porovnává ho se závaznými ukazateli. Dále ze strany školy probíhá kontrola bankovních výpisů z běžného účtu a bankovních výpisů z FKSP.

V souladu se zákonem č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), v platném znění, a vyhláškou č. 416/2004 Sb., 416/2004 Sb., kterou se provádí zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění zákona č. 309/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb. a zákona č. 123/2003 Sb., provádí řídicí kontrola předběžnou, průběžnou i následnou finanční kontrolu. Tato kontrola je zajišťována příkazcem operace (ředitel školy), správcem rozpočtu a hlavní účetní (většinou to pro obě tyto funkce bývá ekonom školy). Rozhodnutí o přípravě výdajové hospodářské operace předchází předběžná kontrola z hlediska přípustnosti a krytí rozpočtu. Kontrola krytí rozpočtu je prováděna správcem rozpočtu, který musí potvrdit, zda připravovaná operace je kryta

finančními prostředky. V případě, že finanční prostředky v rozpočtu jsou určeny na jiný účel, hlavní účetní výdaj zamítne.²⁴

Při obdržení daňového dokladu – výdajového dokladu nebo faktury, je provedena kontrola věcné správnosti. V případě vykonané služby, je provedena kontrola při předání služby pověřeným pracovníkem a příkazcem je vydán pokyn k úhradě výdaje, kdy před zaplacením opět hlavní účetní provede kontrolu správnosti dokladu určeného k příslušné operaci.

²⁴ Zákon č. 320 ze dne 7. září 2001 o finanční kontrole ve veřejné správě, ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů České republiky. 2001, částka 122, 7246-3128 s.*

3 Analýza hospodaření Základní umělecké školy v Šumperku, p. o.

Základní umělecká škola, Šumperk, Žerotínova 11, 787 01 Šumperk se stala příspěvkovou organizací Olomouckého kraje na základě rozhodnutí MŠMT ČR č. j. 24324/2001-14 ze dne 25. září 2001 s účinností od 1. 10. 2001. Zřizovací listina byla příspěvkové organizaci ZUŠ Šumperk vydána po schválení Zastupitelstvem Olomouckého kraje dne 20. 12. 2001. Poslední dodatek č. 3 č. j. KÚOK 93789 ze dne 25. 9. 2009 nabyl účinnosti dnem 1. 11. 2009.

Název organizace: Základní umělecká škola, Šumperk, Žerotínova 11, 787 01 Šumperk

Sídlo organizace: Žerotínova 11, 787 01 Šumperk

Právní forma: Příspěvková organizace

Identifikační číslo organizace: 00852333

Zřizovatel: Olomoucký kraj

IČO: 60609460

ZUŠ Šumperk v souladu s § 109 odst. 1, 2 školského zákona a vyhláškou č. 71/2005 Sb., o základním uměleckém vzdělávání, zřizovací listinou aj. právními normami poskytuje základy vzdělání v jednotlivých uměleckých oborech, dále připravuje pro vzdělávání ve středních školách uměleckého zaměření a v konzervatořích. Organizuje:

- přípravné studium;
- základní studium I. stupně;
- základní studium II. stupně;
- studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin.

Od 1. 9. 2012 je v prvních ročnících jednotlivých oborů všech stupňů vyučováno podle Školního vzdělávacího programu ZUŠ Šumperk. V ostatních ročnících je vyučováno podle učebních plánů pro ZUŠ, které byly schváleny MŠMT ČR pro hudební obor dne 26. 6. 1995, pro výtvarný obor dne 3. 5. 2002, pro taneční obor dne 7. 5. 2003. Vzhledem ke skutečnosti, že literárně-dramatický obor byl nově otevřen v roce 2012, je v tomto oboru vyučováno pouze podle ŠVP. Kurikulární reforma bude nadále pokračovat i v příštích letech, kdy bude postupně přecházeno po ročnících z uvedených učebních plánů na ŠVP.

V porovnání s výtvarným, tanečním a literárně-dramatickým oborem je nejvíce navštěvovaný hudební obor. V tomto oboru je ZUŠ Šumperk realizována hra na klavír, akordeon, elektronické klávesové nástroje, housle, violoncello, zobcovou flétnu, příčnou flétnu, klarinet, saxofon, trubku, lesní roh, tenor, baryton, trombon, tubu, kytaru, bicí, pěvecká hlasová výchova, sborový zpěv a hudební teorie. Převažuje zájem o klavír, zobcovou flétnu

a kytaru. Ve výtvarném, literárně-dramatickém a tanečním oboru škola nabízí standardní předmětovou skladbu.

Ke své činnosti ZUŠ Šumperk využívá dvě budovy, které jsou majetkem města Šumperk a pronajaté prostory dvou míst poskytovaného vzdělávání v Hanušovicích a v Jindřichově.

Statutárním orgánem ZUŠ Šumperk je ředitel, jmenovaný Radou Olomouckého kraje na základě výsledků konkurzního řízení. Ředitel řídí školu, plní povinnosti vedoucího organizace a jiné úkoly, které vyplývají z obecně závazných právních předpisů. Jmenuje a odvolává zástupce v době jeho nepřítomnosti.

Ze zřizovací listiny vyplývá, že veškerý majetek předaný zřizovatelem ZUŠ Šumperk k hospodaření (dále jen svěřený majetek) včetně majetku získaného vlastní činností, musí příspěvková organizace tento majetek spravovat a hospodárně užívat pro plnění hlavního účelu a předmětu činnosti a doplňkové činnosti, pečovat o něj a provádět jeho opravy, dbát o jeho další rozvoj a zvelebení, vést jeho evidenci. Za ochranu majetku užívaného příspěvkovou organizací a výkon práv a povinností při hospodaření s tímto majetkem odpovídá ředitel příspěvkové organizace.

Základní umělecká škola provozuje od 1. 9. 2010 doplňkovou činnost, která se týká výroby, obchodu a služeb neuvedených v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona, a to pronájmu a půjčování věcí movitých, mimoškolní výchovy a vzdělávání, pořádání kurzů, školení, včetně lektorské činnosti. Výnosy z doplňkové činnosti příspěvkové organizace jsou tvořeny pronájmem nemovitého majetku, včetně poskytování služeb zajišťujících řádný provoz a půjčování věcí movitých. V našem případě je to půjčování hudebních nástrojů žákům.

V příspěvkové organizaci jsou zřízeny tyto peněžní fondy:

- FKSP
- investiční fond
- fond odměn
- rezervní fond

Na základní budově ZUŠ Šumperk jsou energie zajišťovány centrálními dodavateli určenými zřizovatelem. Vytápění budovy je zabezpečováno prostřednictvím 2 plynových kotlů. Plyn je dodáván společností EP ENERGY TRADING, a.s., Klimentská 46, 110 02 Praha 1 a elektrickou energii zajišťuje centrální dodavatel CENTROPOL ENERGY, a.s., Vaníčková 1594/1, 400 01 Ústí nad Labem. Voda je dodávána společností Šumperská

provozní vodohospodářská společnost a. s., Jílová 2, Šumperk. Na ostatních místech poskytovaného vzdělávání jsou energie vyúčtovávány pronajímatelem, kterému ZUŠ hradí jak nájemné tak náklady na energie. Dodavatele energií si pronajímatel volí sám.

ZUŠ Šumperk se ve sledovaném období, tj. od roku 2009 do roku 2013, potýkala s poměrně stabilním počtem žáků. Vzhledem k cílové kapacitě, která je stanovena na 723 žáků, byla kapacita v letech 2010 - 2013 naplněna téměř na 95 %, což je zhruba 690 žáků. Naplnění kapacity v roce 2009 bylo oproti roku 2010 - 2013 o 5 % nižší, tj. 655 žáků. Tento propad oproti rokům 2010 až 2013 byl způsoben tím, že žáci, kteří studovali dvě rozdílná studijní zaměření v plném rozsahu, nebyli patřičně evidováni, tzn., že byli započítáni pouze jednou. Ve školním roce 2010/2011 byl tento stav napraven a tím došlo k optickému navýšení zhruba o 40 žáků. Do konce školního roku 2011/2012 nabízela ZUŠ pouze tři obory, a to hudební, výtvarný a taneční. Přes neustálý zájem rodičů a žáků o literárně-dramatický obor se ZUŠ podařilo zabezpečit pedagoga pro tento obor a ve školním roce 2012/2013 zahájil v souladu s rozhodnutím MŠMT literárně dramatický obor svou činnost. Škola naplnila jeden ze svých koncepčních záměrů – stala se plnooborovou s kompletní vzdělávací nabídkou všech uměleckých oborů. Bližší informace o počtu žáků jednotlivých oborů a stupňů za sledované období 2009 - 2013 podává Tab. 3.1.

Tab. 3.1 Přehled o počtu žáků ZUŠ Šumperk v letech 2009 - 2013

<i>Školní rok – stav k 30. 9.</i>					
<i>Obory</i>	2009/2010 I./II. stupeň	2010/2011 I./II. stupeň	2011/2012 I./II. stupeň	2012/2013 I./II. stupeň	2013/2014 I./II. stupeň
Hudební	399/61	437/52	428/62	410/78	409/88
Výtvarný	63/11	78/5	74/8	71/14	74/6
Taneční	101/20	99/19	93/21	74/22	80/20
Literárně dramatický	0	0	0	8/6	9/7
Celkem	655	690	686	683	693

Zdroj: interní materiály ZUŠ Šumperk, vlastní zpracování.

Tab. 3.2 podává údaje o normativním rozpočtu a fyzickém počtu pedagogických a nepedagogických pracovníků za sledované období.

Tab. 3.2 Personální zabezpečení a normativní rozpočet zaměstnanců ZUŠ Šumperk v období 2009 - 2013

	Stav k 1. 9. 2009	Stav k 1. 9. 2010	Stav k 1. 9. 2011	Stav k 1. 9. 2012	Stav k 1. 9. 2013
Pedagogové	29	29	30	32	33
Nepedagogové	5	5	5	5	5
Celkem	34	34	35	37	35
Norm. počet pedagogů	22,58	22,95	23,31	23,68	23,59
Závazný ukazatel pedag.	22,80	23,42	25,65	25,81	25,52
Norm. počet nepedagogů	2,57	2,39	2,35	2,30	2,30
Závazný ukazatel neped.	3,09	3,10	3,12	3,12	3,04

Zdroj: Interní materiály ZUŠ Šumperk, vlastní zpracování.

Počet pracovníků ZUŠ Šumperk byl ve sledovaném období poměrně stabilní. K největším oddělením hudebního oboru se řadila hra na klavír, kde ve sledovaném období vyučovalo 9 - 10 pedagogů. Dva učitelé klavírního oddělení se pravidelně účastnili v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků akreditovaných seminářů pořádaných Metodickým centrem Janáčkovy Akademie múzických umění v Brně. V oddělení smyčcových nástrojů vyučovalo 5 pedagogů v kmenové škole i na pobočce v Hanušovicích. Kytarové oddělení zastávali 3 pedagogové. Pěvecké oddělení za sledované období zaznamenalo 3 pedagogické pracovníky sólového zpěvu. Ve školním roce 2012/2013 ukončil svou pedagogickou činnost předmětu sólový zpěv učitel, který pracoval na část úvazku. Dechové oddělení bylo zabezpečováno 6 pedagogy. Taneční obor zaměstnával 2 pedagogické pracovnice, z nichž jedna na poskytovaném místě vzdělávání v Jindřichově si doplňovala vzdělání na konzervatoři a ve školním roce 2012/2013 jej dokončila. Ve výtvarném oboru vyučovaly 2 aprobované pedagožky. Literárně-dramatický obor byl zastáván 1 pedagogickou pracovnící. Většina pedagogických pracovníků byla zaměstnána v řádném pracovním poměru, pouze v případě dlouhodobějších zástupů z důvodu nemoci na dohodu o provedení práce (dále jen DPP). ZUŠ Šumperk zaměstnává mimo pedagogických pracovníků, také nepedagogické, tzn. provozní zaměstnance, mezi které patří ekonomka školy, školník a 3 uklízečky. Ekonomka je zaměstnána na celý úvazek, zbylá část provozních zaměstnanců tvoří úvazek 1,3. Školník a 1 uklízečka na místě poskytovaného vzdělávání v Hanušovicích pracují na DPP. Ve sledovaném období byl ZUŠ Šumperk stanoven závazný ukazatel – normativní počet

pedagogických i nepedagogických zaměstnanců. Ani v jednom roce nebyl překročen, naopak u obou kategorií zaměstnanců byl skutečný normativní počet nižší. Tento stav je čtvrtletně evidován ve výkazu o zaměstnancích a mzdových prostředcích v regionálním školství P104. Celkový počet zaměstnanců za sledované období od roku 2009 do roku 2013 byl dostačující.

Analýza hospodaření této příspěvkové organizace bude provedena v časovém horizontu 5 let, tj. od roku 2009 do roku 2013 včetně.

3.1 Analýza hospodaření v roce 2009

V roce 2009 dosáhla ZUŠ Šumperk v **hlavní činnosti (dále jen HČ)** celkových **výnosů** 12 438,28 tis. Kč. Vlastní výnosy ve výši 1 424,56 tis. Kč byly tvořeny úplatou za vzdělávání v rámci hudebního, výtvarného a tanečního oboru. Největší měrou se na vlastních výnosech podílel hudební obor v celkové výši 1 081,56 tis. Kč, na druhé místo se zařadil výtvarný obor s výnosy 186,00 tis. Kč a jako třetí taneční obor s 157,00 tis. Kč. Ostatní výnosy v souhrnné výši 3,62 tis. Kč byly tvořeny odprodejem 2 ks starých sporáků výtvarného oboru v částce 1,62 tis. Kč a čerpáním fondu odměn pro ředitele školy dle pokynů zřizovatele ve výši 2 tis. Kč. Přijaté provozní dotace tvořily největší část výnosů 11 010,10 tis. Kč. Jejich celkový přehled je sumarizován v Tab. 3.7. **Doplňková činnost (dále jen DČ)** nebyla v roce 2009 realizována.

Tab. 3.3 Přehled výnosů v roce 2009 (v tis. Kč)

VÝNOSY	Hlavní činnost		Doplňková činnost	
	Skutečný výnos	Podíl na celkových výnosech [v %]	Skutečný výnos	Podíl na celkových výnosech [v %]
Vlastní výnosy	1 424,56	11,45	0,00	0,00
Ostatní výnosy	3,62	0,03	0,00	0,00
Provozní dotace	11 010,10	88,52	0,00	0,00
Celkem výnosy	12 438,28	100,00	0,00	0,00

Zdroj: Interní materiály ZUŠ Šumperk, vlastní zpracování.

Celkové náklady činily 12 393,31 tis. Kč. Téměř 64 % se na celkových nákladech podílely náklady mzdové, a to ve výši 7 928,65 tis. Kč. Tyto náklady zahrnovaly náklady na platy ve výši 7 401,00 tis. Kč, náklady na nenárokové složky platů pedagogických zaměstnanců ve výši 319,85 tis. Kč, náklady na nenárokové složky provozních zaměstnanců v částce 22,79 tis. Kč a odměnu ředitele ZUŠ ve výši 2,00 tis. Kč vyplacenou z fondu odměn dle pokynů zřizovatele. Z ostatních osobních nákladů na platy (dále jen OON) bylo vyplaceno odstupné ve výši 62,19 tis. Kč a 120,81 tis. Kč bylo použito na DPP. Ke mzdovým nákladům se dále váží zákonné a ostatní sociální náklady, které zahrnují zdravotní a sociální pojištění

zaměstnanců, zákonné pojištění zaměstnavatele placené za zaměstnance a odvody do FKSP. Souhrnně tyto náklady činily 2 770,79 tis. Kč. Náklady na spotřebu materiálu ve výši 357,47 tis. Kč se skládaly z nákupů učebních pomůcek pro jednotlivé obory – tzv. drobného materiálu do výše 3,00 tis. Kč za položku, z drobného dlouhodobého hmotného majetku (dále jen DDHM), kancelářského materiálu a jiného. ZUŠ Šumperk se v roce 2009 rozhodla obnovovat starý nevyhovující inventář školy, proto také největší podíl na spotřebě materiálu byl tvořen právě nákupem DDHM, a to v částce 229,28 tis. Kč. V této době ZUŠ pořídila skartovací stroj, 2 ks harmoniky, 2 ks keyboardu, 3 ks počítače, sekačku, 2 ks keramické tabule aj. Další nepřehlédnutelnou a největší kapitolou celkových nákladů byla spotřeba energií, do kterých byla zahrnuta spotřeba elektřiny, plynu a vody ve výši 734,08 tis. Kč. Náklady na spotřebu energií tvořily 51,24 % vlastních výnosů, což představovalo největší provozní výdaj v tomto roce. Elektrická energie se na celkové spotřebě energií podílela téměř 54 %. Tento stav byl způsoben vytápěním elektrickými přímotopy v pronajaté budově výtvarného a tanečního oboru na ulici Langrova 34, Šumperk. Náklady na spotřebu plynu se pohybovaly okolo 310,00 tis. Kč a náklady na vodu činily 28,14 tis. Kč. Služby, zahrnující náklady na nájemné ve výši 213,70 tis. Kč, služby pošt a telekomunikací ve výši 84,51 tis. Kč, zpracování mezd 32,43 tis. Kč a ostatní služby, byly vzhledem k nákladům na spotřebu materiálu zhruba o 37 tis. Kč vyšší. Odpisy dlouhodobého hmotného majetku (dále jen DHM) činily 33,90 tis. Kč. DHM byl tvořen 2 ks klavíru a 1 ks pianina. Ostatní náklady byly tvořeny náklady na opravy a udržování ve výši 48,92 tis. Kč, cestovné ve výši 28,81 tis. Kč, bankovní poplatky v celkové částce 28,18 tis. Kč a náklady na stravné v hodnotě 65,00 tis. Kč. Popis jednotlivých kapitol nákladů a jejich podíl na celkových nákladech je uveden v Tab. 3.4.

Tab. 3.4 Přehled nákladů v roce 2009 (v tis. Kč)

NÁKLADY	Hlavní činnost		Doplňková činnost	
	Skutečné náklady	Podíl na celkových nákladech [v%]	Skutečné náklady	Podíl na celkových nákladech [v%]
Spotřeba materiálu	357,47	2,88	0,00	0,00
Spotřeba energií	734,08	5,93	0,00	0,00
Služby	390,59	3,15	0,00	0,00
Mzdové náklady	7 928,65	63,98	0,00	0,00
Sociální pojištění	2 770,79	22,35	0,00	0,00
Odpisy DHM	33,90	0,27	0,00	0,00
Ostatní náklady	177,83	1,44	0,00	0,00
Celkem náklady	12 393,31	100,00	0,00	0,00

Zdroj: Interní materiály ZUŠ Šumperk, vlastní zpracování.

ZUŠ Šumperk v rámci HČ dosáhla **zlepšeného hospodářského výsledku (dále jen ZHV)** ve výši 44,97 tis. Kč jako rozdíl mezi výnosy a náklady. Rozhodující skutečností pro

ZHV byly slevy na sociálním a zdravotním pojištění a nevyčerpané ostatní neinvestiční výdaje (dále jen ONIV) na náhrady mezd v době pracovní neschopnosti v celkové výši 104,32 tis. Kč. Ušetřené finanční prostředky byly použity na nákup učebních pomůcek. ZHV vedení školy navrhlo převést do fondu odměn ve výši 8,90 tis. Kč a rezervního fondu ve výši 36,07 tis. Kč. **DČ** v tomto roce nebyla realizována.

Tab. 3.5 Výsledek hospodaření v roce 2009 (v tis. Kč)

	Hlavní činnost	Doplňková činnost
Celkové výnosy	12 438,28	0,00
Celkové náklady	12 393,31	0,00
Výsledek hospodaření	44,97	0,00

Zdroj: Interní materiály ZUŠ Šumperk, vlastní zpracování.

Součástí hospodaření ZUŠ Šumperk jsou také **peněžní fondy**. Škola spravuje 4 základní fondy, a to FKSP, investiční fond, fond odměn a rezervní fond. Informace o stavu fondů, jejich tvorbě a čerpání obsahuje Tab. 3.6.

Tab. 3.6 Účetní stav fondů v roce 2009 (v tis. Kč)

FONDY	Stav k 1. 1. 2009	Příděl z HV roku 2008	Jiné zdroje	Čerpání	Stav k 31. 12. 2009
FKSP	187,22	0,00	154,91	145,81	196,32
Investiční fond	81,00	0,00	33,90	27,00	87,90
Fond odměn	4,46	6,27	0,00	2,00	8,73
Rezervní fond	75,2	25,10	0,00	0,00	100,30
CELKEM	347,88	31,37	188,81	174,81	393,25

Zdroj: Interní materiálu ZUŠ Šumperk, vlastní zpracování.

FKSP byl tvořen základním přídělem 2 % z ročního objemu nákladů na platy ve výši 154,91 tis. Kč. Finanční prostředky fondu byly použity formou příspěvku na závodní stravování zaměstnanců ZUŠ Šumperk ve výši 38,60 tis. Kč, příspěvku na rekreace ve výši 17,56 tis. Kč a příspěvku na kulturu, tělovýchovu a sport ve výši 45,65 tis. Kč. Poslední položku čerpání tohoto fondu tvořily dary při výročích v celkové výši 44,00 tis. Kč. **Investiční fond** byl tvořen ročními odpisy DHM v celkové výši 33,90 tis. Kč. Zřizovatelem byl ZUŠ Šumperk nařízen 50 % odvod příspěvku na odpisy ve výši 27,00 tis. Kč. Zdrojem **fondu odměn** byl příděl ze zlepšeného hospodářského výsledku roku 2008 ve výši 6,27 tis. Kč. Čerpání 2,00 tis. Kč se vztahovalo na odměnu ředitele dle příkazu zřizovatele. **Rezervní fond** byl tvořen přídělem ze zlepšeného hospodářského výsledku roku 2008 ve výši 25,10 tis. Kč. Ve sledovaném roce nedošlo k jeho čerpání.

Jak již bylo uvedeno, **provozní dotace** ve výši 11 010,10 tis. Kč tvořily a doposud tvoří největší část výnosů. V Tab. 3.7 jsou tyto provozní dotace rozděleny na tři hlavní části podle toho, z jakého zdroje byly poskytnuty.

Tab. 3.7 Přijaté dotace a příspěvky v roce 2009 (v tis. Kč)

	Poskytnutá částka	Podíl na přijatých dotacích [v%]
Účelové dotace z MŠMT	10 787,10	97,97
v tom: přímé výdaje na vzdělávání	10 321,10	93,74
dotace na rozvojový program 1	394,00	3,57
dotace na rozvojový program 2	72,00	0,66
Dotace z rozpočtu zřizovatele	213,00	1,93
v tom: provozní příspěvky - nájem	180,00	1,63
příspěvek na odpisy	33,00	0,30
Grant města Šumperka	10,00	0,10
Přijaté dotace celkem	11 010,10	100,00

Zdroj: Interní materiály ZUŠ Šumperk, vlastní zpracování.

Účelové dotace z MŠMT ve výši 10 787,10 tis. Kč se na celkových přijatých dotacích podílely téměř 98 %. Z dotace na přímé výdaje na vzdělávání bylo použito 7 401,00 tis. Kč na platy, 183,00 tis. Kč na OON, 2 705,00 tis. Kč činilo zákonné pojištění a odvod do FKSP a 64,20 tis. Kč bylo určeno na přímé ONIV. MŠMT dále přispělo dotací na rozvojový program „Zvýšení nenárokových složek platů a motivačních složek mezd pedagogických pracovníků regionálního školství s ohledem na kvalitu jejich práce“ ve výši 394,00 tis. Kč a dotací na rozvojový program „Posílení úrovně odměňování nepedagogických pracovníků“ ve výši 72,00 tis. Kč. Účelové dotace MŠMT byly ve sledovaném roce vyčerpány v souladu s jejich přidělením. Z **rozpočtu Olomouckého kraje** ZUŠ obdržela provozní příspěvek na nájem ve výši 180,00 tis. Kč, ze kterého byl hrazen nájem hlavní budovy, nájem prostor výtvarného oboru a nájem prostor jiného místa poskytovaného vzdělávání v Hanušovicích. Dále obdržela příspěvek na odpisy DHM ve výši 33,00 tis. Kč. Dotace byly opět použity a vyčerpány dle pokynů zřizovatele. Každoročně ZUŠ Šumperk žádá město Šumperk o poskytnutí **grantu** na pořádání kulturních akcí. I v tomto roce se město aktivně podílelo částkou 10,00 tis. Kč. Z těchto peněžních prostředků byly uhrazeny náklady na pronájem sálu divadla Šumperk při pořádání kulturního vystoupení žáků tanečního oboru. Peněžní prostředky byly vyčerpány dle smluvního ujednání s poskytovatelem a v témže roce řádně vyúčtovány.

3.2 Analýza hospodaření v roce 2010

V roce 2010 dosáhla ZUŠ Šumperk v **HČ** téměř o 400,00 tis. Kč vyšších **celkových výnosů**, tj. 12 817,00 tis. Kč, oproti roku 2009. Vlastní výnosy byly tvořeny úplatou za vzdělávání ve výši 1 490,00 tis. Kč. Hudební obor se na vlastních výnosech podílel 1 181,00 tis. Kč, výtvarní obor 182,00 tis. Kč a taneční obor 127,00 tis. Kč. Oproti roku 2009 došlo k výraznějšímu navýšení, a to o 66,00 tis. Kč. Nárůst vlastních výnosů byl způsoben vyšším

počtem žáků v hudebním oboru. O celkovém počtu žáků ve sledovaném období 2009 až 2013 nás informuje Tab. 3.1. Ostatní výnosy ve výši 66,00 tis. Kč se skládaly z čerpání rezervního fondu ve výši 65,00 tis. Kč a z prodeje 3 ks žiněnek ve výši 1,00 tis. Kč. Rezervní fond byl použit na koupi kytary Hanika, powermixu Yamaha a na dovybavení výtvarného oboru spotřebním materiálem. Následně byla tato částka proúčtována do výnosů. Oproti roku 2009 byly ostatní výnosy podstatně vyšší, a to o 62,38 tis. Kč. Hlavním důvodem bylo již zmiňované čerpání rezervního fondu. Poskytnuté provozní dotace opět reprezentovaly nejvýznamnější část výnosů v HČ, a to 11 261,00 tis. Kč. Jejich podíl na celkových výnosech činil 87,86 %. Ve srovnání s rokem 2009 byly provozní dotace o celých 251,00 tis. Kč vyšší. Bližší členění a způsob použití bude popsán v dalším textu a doložen Tab. 3.12. V měsíci září tohoto roku začala ZUŠ Šumperk provozovat DČ. Výnosy z DČ byly tvořeny pronájmem věcí movitých, konkrétně hudebních nástrojů, v celkové výši 10,00 tis. Kč.

Tab. 3.8 Přehled výnosů v roce 2010 (v tis. Kč)

VÝNOSY	Hlavní činnost		Doplňková činnost	
	Skutečný výnos	Podíl na celkových výnosech [v %]	Skutečný výnos	Podíl na celkových výnosech [v %]
Vlastní výnosy	1 490,00	11,63	10,00	100,00
Ostatní výnosy	66,00	0,51	0,00	0,00
Provozní dotace	11 261,00	87,86	0,00	0,00
Celkem výnosy	12 817,00	100,00	10,00	100,00

Zdroj: Interní materiály ZUŠ Šumperk, vlastní zpracování.

Celkové náklady ZUŠ Šumperk se v HČ rovnaly 12 810,00 tis. Kč. V porovnání s rokem 2009 byly o 416,00 tis. Kč vyšší, což se odvíjelo od vyšších celkových výnosů, kdy ZUŠ tak mohla disponovat s větším objemem finančních prostředků. Podíl mzdových nákladů na celkových nákladech činil 62,83 %. Mzdové náklady zahrnovaly položku na platy ve výši 7 978,00 tis. Kč, dále vyplacenou odměnu z fondu odměn ekonomce školy v částce 0,24 tis. Kč a náklady na OON ve výši 70,00 tis. Kč. Náklady na sociální a zdravotní pojištění a zákonné pojištění zaměstnanců hrazené zaměstnavatelem spolu s ročním odvodem do FKSP dosáhly částky 2 933,00 tis. Kč. Peněžní prostředky, které byly vynaloženy na nákup materiálu ve výši 520,00 tis. Kč a tvořily zhruba 4 % z celkových nákladů, byly vzhledem k roku 2009 výrazně vyšší, a to o 162,53 tis. Kč. ZUŠ Šumperk se neustále potýkala se zastaralým inventářem a tato situace si vyžádala nutnost jeho obnovy nákupem počítačů, učebních pomůcek a ostatního materiálu. Nákup učebních pomůcek v hodnotě 267,00 tis. Kč se na celkových nákladech spotřeby materiálu podílel téměř 51 %. Náklady na nákup provozních předmětů, mezi něž řadíme např. nábytek, mobilní telefony, řezačky, počítače, monitory aj., dosáhly částky 133,00 tis. Kč. V tomto roce ZUŠ Šumperk nakoupila

5 mobilních telefonů v hodnotě 20,87 tis. Kč, kterými byla vybavena všechna pracoviště školy z důvodu přechodu na jednoho operátora doporučeného zřizovatelem. Náklady na spotřebu energií s podílem na celkových nákladech 5,49 % poklesly oproti roku 2009 o 31,00 tis. Kč. Jejich celková výše se rovnala 703,00 tis. Kč. Úspora ve srovnání s loňským rokem vznikla ve spotřebě elektřiny zhruba o 44,00 tis. Kč, kdy se již projevila úsporná opatření přijatá v tomto roce. Vysoké náklady na topení elektrickými přímotopy v místě poskytovaného vzdělávání na ulici Langrova 34 byly řešeny jednáním s městem. Škola vyřešila tento problém ve spolupráci s vedením města Šumperka a v průběhu prosince roku 2010 přesunula výtvarný obor do nových prostor základní školy na ulici Dr. E. Beneše v Šumperku a taneční obor do nově zrekonstruovaného sálu v hlavní budově ZUŠ Šumperk, kde jsou prostory menší, účelněji využité. Do budoucna je možné předpokládat výrazné úspory ve spotřebě energií. Náklady na plyn naopak oproti roku 2009 vzrostly o 10,00 tis. Kč. Vyšší spotřeba byla způsobena zdražením plynu od dodavatele a chladnějším obdobím v měsíci říjnu a listopadu. Náklady na služby, které jsou opět ve srovnání s rokem 2009 vyšší o 34,00 tis. Kč, se týkaly hlavně ostatních služeb ve výši 160,00 tis. Kč, a to již zmíněného stěhování z ulice Langrova 34 v Šumperku do jiných prostor. Škola musela budovu kompletně vystěhovat a pro tyto činnosti si najala firmy. Další výraznou položkou nákladů na služby byla platba nájemného, a to ve výši 181,00 tis. Kč, což je srovnatelné s rokem 2009 obdobně jako náklady na odpisy DHM v celkové výši 33,00 tis. Kč. Ostatní náklady ve výši 149,00 tis. Kč zahrnovaly náklady na opravy a udržování ve výši 25,00 tis. Kč, náklady na cestovné ve výši 24,00 tis. Kč, náklady na stravné ve výši 73,00 tis. Kč a finanční náklady ve výši 27,00 tis. Kč. Do DČ byly zakalkulovány náklady na opravy a udržování v celkové sumě 10,00 tis. Kč. Skutečné náklady za rok 2010 a podíly jednotlivých druhů nákladů na nákladech celkových jsou zohledněny v Tab. 3.9.

Tab. 3.9 Přehled nákladů v roce 2010 (v tis. Kč)

NÁKLADY	Hlavní činnost		Doplňková činnost	
	Skutečné náklady	Podíl na celkových nákladech [v%]	Skutečné náklady	Podíl na celkových nákladech [v%]
Spotřeba materiálu	520,00	4,05	0,00	0,00
Spotřeba energií	703,00	5,49	0,00	0,00
Služby	424,00	3,31	0,00	0,00
Mzdové náklady	8 048,00	62,83	0,00	0,00
Sociální pojištění	2 933,00	22,90	0,00	0,00
Odpisy DHM	33,00	0,26	0,00	0,00
Ostatní náklady	149,00	1,16	10,00	100,00
Celkem náklady	12 810,00	100,00	10,00	100,00

Zdroj: Interní materiály ZUŠ Šumperk, vlastní zpracování.

V roce 2010 bylo v rámci **HČ** ZUŠ Šumperk dosaženo **ZHV** ve výši 7,00 tis. Kč. V porovnání s rokem 2009 byl hospodářský výsledek (dále jen HV) téměř o 38,00 tis. Kč nižší i přesto, že škola získala dotaci ICT z rozpočtu zřizovatele na nové počítače, programové vybavení a připojení k internetu, čímž došlo k výrazné úspoře vlastních zdrojů. Vedení školy navrhlo ZHV převést do fondu odměn ve výši 0,80 tis. Kč a do fondu rezervního ve výši 6,20 tis. Kč. V **DČ** byl **HV** 0 Kč. Veškeré výnosy získané v DČ z pronájmu hudebních nástrojů ve výši 10,00 tis. Kč byly použity ve prospěch nákladů na opravy a udržování.

Tab. 3.10 Výsledek hospodaření v roce 2010 (v tis. Kč)

	Hlavní činnost	Doplňková činnost
Celkové výnosy	12 817,00	10,00
Celkové náklady	12 810,00	10,00
Výsledek hospodaření	7,00	0,00

Zdroj: Interní materiály ZUŠ Šumperk, vlastní zpracování.

Podobně jako v roce 2009 spravuje ZUŠ Šumperk i v tomto roce 4 základní fondy, a to FKSP, investiční fond, fond odměn a rezervní fond. Stav k 1. 1. a k 31. 12. 2010, jejich tvorbu a čerpání sumarizuje Tab. 3.11.

Tab. 3.11 Účetní stav fondů v roce 2010 (v tis. Kč)

FONDY	Stav k 1. 1. 2010	Příděl z HV roku 2009	Jiné zdroje	Čerpání	Stav k 31. 12. 2010
FKSP	196,32	0,00	159,56	155,54	200,34
Investiční fond	87,90	0,00	33,37	105,49	15,78
Fond odměn	8,73	8,90	0,00	0,24	17,39
Rezervní fond	100,30	43,06	0,00	65,00	78,36
CELKEM	393,25	214,52	33,37	326,27	333,81

Zdroj: Interní materiálu ZUŠ Šumperk, vlastní zpracování.

Do **FKSP** byl vložen základní příděl ve výši 159,56 tis. Kč. Finanční prostředky byly použity v podobě příspěvku na stravování zaměstnanců ve výši 40,00 tis. Kč, 20,00 tis. Kč jako příspěvek na rekreaci a na kulturu, tělovýchovu a sport bylo vyčerpáno 42,00 tis. Kč. 53,00 tis. Kč bylo čerpáno na dary při výročích. Naplnění i čerpání FKSP bylo srovnatelné s rokem 2009. Do **investičního fondu** byl vložen příděl ve výši 33,37 tis. Kč ve formě odpisů DHM. Čerpání fondu představoval odvod z příspěvku na odpisy DHM zřizovateli v celkové výši 25,00 tis. Kč a dále pořízení nového DHM - digitálního pianu Yamaha, jehož celková cena činila 80,49 tis. Kč. **Fond odměn** byl navýšen o částku 8,90 tis. Kč ze zlepšeného hospodářského výsledku roku 2009 a ponížen o částku 0,24 tis. Kč na odměnu ekonomce školy. **Rezervní fond** byl tvořen jednak přídělem ze zlepšeného hospodářského výsledku roku 2009

ve výši 36,06 tis. Kč a dále peněžním darem v částce 7,00 tis. Kč. Peněžní prostředky rezervního fondu byly použity na zakoupení kytary Hanika v hodnotě 38,40 tis. Kč, powermixu Yamaha ve výši 20,00 tis. Kč a reproboxu dB Arena do výtvarného oboru v celkové hodnotě 4,60 tis. Kč.

Hospodaření s dotačními prostředky je důležitou součástí rozpočtu ZUŠ Šumperk. V roce 2010 získala ZUŠ na provozních dotacích částku 11 261,00 tis. Kč. Ve srovnání s rokem 2009 byly tyto dotační prostředky o 250,90 tis. Kč vyšší. Souhrnné informace o výši dotačních prostředků a poskytovatelích podává Tab. 3.12.

Tab. 3.12 Přijaté dotace a příspěvky v roce 2010 (v tis. Kč)

	Poskytnutá částka	Podíl na přijatých dotacích [v%]
Účelové dotace z MŠMT	10 977,00	97,48
v tom: přímé výdaje na vzdělávání	10 977,00	97,48
Dotace z rozpočtu zřizovatele	259,00	2,30
v tom: provozní příspěvky – nájem	162,00	1,44
příspěvek na odpisy	33,00	0,29
příspěvek na ICT	64,00	0,57
Dotace Města Hanušovice	25,00	0,22
Přijaté dotace celkem	11 261,00	100,00

Zdroj: Interní materiály ZUŠ Šumperk, vlastní zpracování.

Z **MŠMT** byla poskytnuta **účelová dotace** na přímé výdaje na vzdělávání v celkové výši 10 977,00 tis. Kč. Zahrnovala příspěvek na platy 7 978,00 tis. Kč, na OON 70,00 tis. Kč, na zákonné pojištění a odvod do FKSP 2 896,00 tis. Kč a příspěvek na ONIV 33,10 tis. Kč na náhrady mezd při pracovní neschopnosti. Oproti roku 2009 byla dotace na přímé výdaje na vzdělávání o 656,00 tis. Kč vyšší. Tento rozdíl byl v roce 2009 vykompenzován dotací na rozvojový program „Zvýšení nenárokových složek platů a motivačních složek mezd pedagogických pracovníků regionálního školství s ohledem na kvalitu jejich práce“ ve výši 394,00 tis. Kč a dotací na rozvojový program „Posílení úrovně odměňování nepedagogických pracovníků“ ve výši 72,00 tis. Kč. Po zohlednění dotací na rozvojový program pedagogických a nepedagogických pracovníků rozdíl činil oproti roku 2009 již jen 190,00 tis. Kč. Tento nárůst byl připsán k vyššímu počtu žáků. Příspěvek na platy a OON byl vyčerpan v plné výši. U nákladů na sociální a zdravotní pojištění spolu s ONIV vznikla úspora 42,02 tis. Kč. V této výši byly nakoupeny učební pomůcky: B trubka Schargel v ceně 26,20 tis. Kč a tenorový pozoun Schargel za 15,82 tis. Kč. Účelová dotace MŠMT se na celkových přijatých dotacích podílela 97,48 %. **Dotace z rozpočtu zřizovatele** zahrnovala provozní příspěvek na nájem základní budovy, na nájem prostor pro výuku výtvarného oboru a na nájem dalšího místa poskytovaného vzdělávání v Hanušovicích ve výši 162,00 tis. Kč. Příspěvek na nájem byl oproti roku 2009 zkrácen o 18,00 tis. Kč. Příspěvek na odpisy DHM ve výši 33,00 tis. Kč byl

přidělen ve stejné výši jako v roce 2009. Nově poskytnutou dotací ve srovnání s rokem 2009 byl příspěvek ICT v částce 64,00 tis. Kč na nákup výpočetní techniky. Škola tak pořídila 2 ks PC sestavy, HD Samsung, kopírku Canon, 2 ks programového vybavení MS Windows a Klasifikace a dále byly z těchto peněžních prostředků uhrazeny náklady na připojení k internetu po dobu 12 měsíců. V roce 2010 získala ZUŠ Šumperk provozní dotaci ve výši 20,00 tis. Kč od **města Hanušovice**. Finanční prostředky této dotace pokryly náklady na spotřebu plynu na místě poskytovaného vzdělávání v Hanušovicích. Dotace byla k 31. 12. 2010 zcela vyčerpána a řádně vyúčtována.

3.3 Analýza hospodaření v roce 2011

Za rok 2011 vykázala ZUŠ Šumperk v rámci **HČ výnosy v celkové výši 13 022,71 tis. Kč**, z toho vlastní výnosy tvořené úplatou za vzdělávání z hudebního, výtvarného a tanečního oboru činily 1 537,00 tis. Kč. Výnosy získané úplatou za vzdělávání byly oproti roku 2010 opět vyšší, a to o 47,00 tis. Kč. Do rostoucích vlastních výnosů byl promítnut již zmiňovaný nárůst žáků hudebního oboru ve školním roce 2010/2011. Ostatní výnosy ve výši 35,33 tis. Kč byly ve srovnání s rokem 2010 o 29,67 tis. Kč nižší. I v tomto roce čerpala ZUŠ Šumperk rezervní fond. Vzhledem k roku 2010 byla čerpaná částka o 35,00 tis. Kč nižší. Skutečně vyčerpaná částka 30,00 tis. Kč byla vykalkulována firmou Prumhor, s.r.o. Šumperk na plánovanou výmalbu tříd. Součástí ostatních výnosů bylo dále čerpání fondu odměn ve výši 2,25 tis. Kč na odměnu ředitele a ekonomky ZUŠ, prodej starých již vyřazených hudebních nástrojů ve výši 2,10 tis. Kč a 0,98 tis. Kč představovaly finanční výnosy. Provozní dotace ve výši 11 450,33 tis. Kč opět tvořily největší část celkových výnosů. Podrobněji jsou popsány v dalším textu, k nahlédnutí v Tab. 3.17. **DČ** ve výši 25,25 tis. Kč byla tvořena výnosy z pronájmu hudebních nástrojů a z pronájmu školních prostor. Jelikož DČ byla v roce 2010 započata až 1. 9. 2010, byly tyto výnosy o 15,25 tis. Kč nižší oproti roku nynějšímu.

Tab. 3.13 Přehled výnosů v roce 2011 (v tis. Kč)

VÝNOSY	Hlavní činnost		Doplňková činnost	
	Skutečný výnos	Podíl na celkových výnosech [v %]	Skutečný výnos	Podíl na celkových výnosech [v %]
Vlastní výnosy	1 537,05	11,80	25,25	100,00
Ostatní výnosy	35,33	0,27	0,00	0,00
Provozní dotace	11 450,33	87,93	0,00	0,00
Celkem výnosy	13 022,71	100,00	25,25	100,00

Zdroj: Interní materiály ZUŠ Šumperk, vlastní zpracování.

Celkové náklady v HČ v roce 2011 byly reprezentovány částkou 12 847,12 tis. Kč, což je pouze o 37,00 tis. Kč více než v roce 2010 přesto, že provozní dotace v roce 2011 byly podstatně vyšší. Rozpis provozních dotací je uveden v dalším textu, také dokumentováno Tab. 3.17. Největší část celkových nákladů tvořily náklady mzdové. Jejich podíl na celkových nákladech dosáhl 64,86 %. Do mzdových nákladů byly zahrnuty náklady na platy ve výši 8 200,00 tis. Kč, náklady na OON ve výši 40,00 tis. Kč, dále náklady na platy hrazené z finančních prostředků na rozvojový program „Posílení platové úrovně pedagogických pracovníků s vysokoškolským vzděláním, kteří splňují odbornou kvalifikaci“ v částce 90,00 tis. Kč a náklady na odměnu ředitele a ekonomky školy ve výši 2,25 tis. Kč čerpanou z fondu odměn. Mzdové náklady byly oproti roku 2010 o 284,00 tis. Kč vyšší, což souviselo s navýšením provozní dotace na přímé výdaje na vzdělávání z důvodu většího počtu žáků a dalším přísunem peněžních prostředků z dotace na rozvojový program. Zdravotní a sociální pojištění včetně odvodu do FKSP činilo 2 956,91 tis. Kč. V porovnání s rokem 2010 byly tyto náklady srovnatelné. Náklady na spotřebu materiálu se podařilo oproti roku 2010 o 27,00 tis. Kč snížit. Na nákup učebních pomůcek ZUŠ vyhradila 54,18 tis. Kč a na provozní předměty částku 319,07 tis. Kč. Co se týče provozního materiálu, tato částka vzhledem k roku 2010 vzrostla o výrazných 186,00 tis. Kč. V souvislosti se zatečením vody do hlavní budovy a s rekonstrukcí učebny hudební nauky, bylo nezbytné provést po stavebních úpravách majitele budovy drobné udržovací práce, jako bylo dřevěné obložení stěn, lepení nových kobereců a výměna nevyhovujícího zastaralého nábytku. Taktéž byla vybavena kancelář ředitele a ekonomky ZUŠ kancelářským nábytkem. Náklady na spotřebu energií se dostaly na rekordně nízkou hranici 388,43 tis. Kč, což představovalo obrovskou úsporu oproti roku 2010 v celkové výši 314,57 tis. Kč. Do této částky se výrazně promítla úsporná opatření v souvislosti s odchodem z ekonomicky a energeticky nevýhodných prostor v ulici Langrova 34, Šumperk a přechod k novým zřizovatelem zadaným dodavatelům energií. Přijatými opatřeními se podařilo eliminovat cenový nárůst energií. Náklady na služby ve výši 484,40 tis. Kč zahrnovaly náklady na nájemné, služby pošt, telekomunikací, správu počítačové sítě a ostatní služby ve výši 234,04 tis. Kč. Do ostatních služeb byly zahrnuty náklady na výmalbu chodeb, učeben a kanceláří, dále se do těchto nákladů na služby promítlo stěhování výtvarného oboru do nových prostor počátkem roku a stěhování v souvislosti s výměnou střechy na hlavní budově. Ostatní náklady se skládaly z nákladů na cestovné ve výši 30,62 tis. Kč, z nákladů na opravy a udržování ve výši 40,48 tis. Kč, nákladů na stravné zaměstnanců ZUŠ v částce 68,55 tis. Kč a ostatních finančních nákladů v bankách. Oproti roku 2010 byly

ostatní náklady o 10,00 tis. vyšší, což bylo způsobeno rozsáhlejším laděním klavírů. Náklady na odpisy DHM byly srovnatelné s rokem 2010.

Tab. 3.14 Přehled nákladů v roce 2011 (v tis. Kč)

NÁKLADY	Hlavní činnost		Doplňková činnost	
	Skutečné náklady	Podíl na celkových nákladech [v%]	Skutečné náklady	Podíl na celkových nákladech [v%]
Spotřeba materiálu	493,11	3,84	0,00	0,00
Spotřeba energií	388,43	3,02	4,95	19,60
Služby	484,40	3,77	0,00	0,00
Mzdové náklady	8 332,25	64,86	0,00	0,00
Sociální pojištění	2 956,91	23,02	0,00	0,00
Odpisy DHM	32,63	0,25	0,00	0,00
Ostatní náklady	159,39	1,24	20,30	80,40
Celkem náklady	12 847,12	100,00	25,25	100,00

Zdroj: Interní materiály ZUŠ Šumperk, vlastní zpracování.

V roce 2011 bylo na ZUŠ Šumperk v rámci **HČ** dosaženo **ZHV** ve výši 175,59 tis. Kč. Zásadní vliv na ZHV měla úspora nákladů na plyn a elektrickou energii a mírný nárůst žáků a s tím spojená vyšší úplata za vzdělávání. ZHV vedení školy navrhlo převést do fondu odměn ve výši 25,59 tis. Kč a 150,00 tis. Kč do rezervního fondu. V **DČ** bylo dosaženo **HV** 0 Kč. Výnosy z pronájmu hudebních nástrojů ve výši 20,30 tis. Kč byly zaúčtovány ve prospěch nákladů na opravy a udržování a taktéž výnosy z pronájmu prostor školy ve výši 4,95 tis. Kč byly zaúčtovány ve prospěch nákladů na energie.

Tab. 3.15 Výsledek hospodaření v roce 2011(v tis. Kč)

	Hlavní činnost	Doplňková činnost
Celkové výnosy	13 022,71	25,25
Celkové náklady	12 847,12	25,25
Výsledek hospodaření	175,59	0,00

Zdroj: Interní materiály ZUŠ Šumperk, vlastní zpracování.

Součástí hospodaření ZUŠ Šumperk jsou i nadále **peněžní fondy**. V roce 2011 ZUŠ hospodařila se 4 základními fondy, mezi které patří FKSP, investiční fond, fond odměn a rezervní fond. Stav k 1. 1. a 31. 12. 2011, tvorbu a čerpání sumarizuje Tab. 3.16.

Tab. 3.16 Účetní stav fondů v roce 2011 (v tis. Kč)

FONDY	Stav k 1. 1. 2011	Příděl z HV roku 2010	Jiné zdroje	Čerpání	Stav k 31. 12. 2011
FKSP	200,34	0,00	82,96	118,70	164,60
Investiční fond	15,78	0,00	32,63	24,00	24,41
Fond odměn	17,39	0,80	0,00	2,25	15,94
Rezervní fond	78,40	6,20	0,00	30,00	54,60
CELKEM	311,91	7,00	115,59	174,95	259,55

Zdroj: Interní materiálu ZUŠ Šumperk, vlastní zpracování.

FKSP byl tvořen 1 % přídělem z ročního objemu výdajů na platy ve výši 82,96 tis. Kč. Z původně přidělovaných 2 % nastala v tomto roce změna. Ve prospěch fondu je

přidělováno pouze 1 %, proto přidělená částka oproti roku 2010 byla téměř poloviční. Peněžní prostředky fondu byly čerpány jako příspěvek na stravování ve výši 41,31 tis. Kč, příspěvek na rekreace ve výši 13,92 tis. Kč, příspěvek na kulturu, tělovýchovu a sport ve výši 23,34 tis. Kč a 15,13 tis. Kč bylo použito na zdravotní masáže a nákup vitamínů. 25,00 tis. Kč bylo čerpáno na dary při výročích. **Investiční fond** byl navýšen o částku 32,63 tis. Kč z odpisů DHM a ponížen o odvod z příspěvku na odpisy zřizovatele ve výši 24,00 tis. Kč. Zdroje i čerpání investičního fondu byly obdobné jako v roce 2010. Do **fondu odměn** byl vložen příděl ze zlepšeného hospodářského výsledku roku 2010 ve výši 0,80 tis. Kč. V průběhu roku z něj byly ve výši 2,25 tis. Kč vyčerpány peněžní prostředky na odměnu ředitele a ekonomky ZUŠ. **Rezervní fond** byl navýšen o příděl ze zlepšeného hospodářského výsledku roku 2010 ve výši 6,20 tis. Kč. 30,00 tis. Kč bylo vyčerpáno na výmalbu tříd na základní budově.

Provozní dotace ve výši 11 450,33 tis. Kč se na celkových výnosech podílely 87,93 %. Souhrnné informace o výši dotačních prostředků a zdrojích, ze kterých byly peněžní prostředky poskytnuty, podává Tab. 3.17.

Tab. 3.17 Přijaté dotace a příspěvky v roce 2011 (v tis. Kč)

	Poskytnutá částka	Podíl na přijatých dotacích [v%]
Účelové dotace z MŠMT	11 279,70	98,51
v tom: přímé výdaje na vzdělávání	11 158,20	97,45
rozvojový program ped. prac.	121,50	1,06
Dotace z rozpočtu zřizovatele	158,63	1,39
v tom: provozní příspěvky – nájem	126,00	1,11
příspěvek na odpisy	32,63	0,28
Grant města Šumperka	12,00	0,10
Přijaté dotace celkem	11 450,33	100,00

Zdroj: Interní materiály ZUŠ Šumperk, vlastní zpracování.

Hospodaření s dotačními prostředky je důležitou součástí rozpočtu ZUŠ. **Účelové dotace z MŠMT** byly poskytnuty v celkové výši 11 279,70 tis. Kč. Na přímé výdaje na vzdělávání bylo z této částky určeno 11 158,20 tis. Kč, v tom byl zahrnut příspěvek na platy ve výši 8 200,00 tis. Kč, 40,00 tis. Kč na OON, ONIV použité na úhradu mzdových nákladů v případě pracovní neschopnosti činily 34,20 tis. Kč. Částka určená na sociální a zdravotní pojištění hrazené zaměstnavatelem a odvody do FKSP byly ve výši 2 884,00 tis. Kč. Příspěvek na platy a OON byl vyčerpán v plné výši. U pojistného na sociální a zdravotní pojištění spolu s ONIV vznikla úspora 36,87 tis. Kč. V této výši byly nakoupeny učební pomůcky: televizor Sony a Samsung v celkové hodnotě 28,00 tis. Kč a klarinet B Schreiber ve výši 8,87 tis. Kč. Ve srovnání s rokem 2010 byla dotace na přímé výdaje na vzdělávání o 181,00 tis. Kč vyšší. Nárůst byl způsoben vyšším počtem žáků hudebního oboru ve školním

roce 2010/2011. Dotace na rozvojový program „Posílení platové úrovně pedagogických pracovníků s vysokoškolským vzděláním, kteří splňují odbornou kvalifikaci“ z MŠMT ve výši 121,50 tis. Kč byla použita v souladu s poskytnutým účelem v předepsaném členění 90,00 tis. Kč na platy, 31,50 tis. Kč na sociální a zdravotní pojistné a na odvod do FKSP. **Dotace z rozpočtu zřizovatele** ve výši 158,63 tis. Kč zahrnovala 126,00 tis. Kč na nájem a 32,63 tis. Kč na odpisy DHM. Příspěvek na nájem byl vzhledem k roku 2010 o 36,00 tis. Kč nižší, neboť ZUŠ již opustila prostory výtvarného oboru na ulici Langrova 34 v Šumperku, kde roční nájemné činilo téměř 72,00 tis. Kč. Výše příspěvku na odpisy DHM byla nezměněna. Z peněžních prostředků **grantu města Šumperka** ve výši 12,00 tis. Kč byly uhrazeny náklady na pronájem divadla na Přehlídce tanečního oboru v měsíci květen a na zajištění Evropského dne hudby v měsíci červen. Dotace byla zcela vyčerpána a řádně vyúčtována.

3.4 Analýza hospodaření v roce 2012

ZUŠ Šumperk dosáhla v roce 2012 v rámci **HČ celkových výnosů** ve výši 13 191,99 tis. Kč, o 169,00 tis. Kč více oproti roku 2011. Výnosy z vlastní činnosti ve výši 1 557,00 tis. Kč byly tvořeny úplatou za vzdělávání v hudebním, výtvarném, tanečním a od 1. 9. 2012 také v nově otevřeném literárně-dramatickém oboru, jehož působnost se projevila ve výběru úplaty za vzdělávání, která byla vzhledem k roku 2011 o 20,00 tis. Kč vyšší. Ostatní výnosy ve výši 41,87 tis. Kč byly tvořeny použitím fondu odměn v částce 13,00 tis. Kč na posílení nenárokových složek platů provozních zaměstnanců ve výši 11,00 tis. Kč a na odměnu ředitele školy dle pokynů zřizovatele ve výši 2,00 tis. Kč. Provozní dotace představované částkou 11 592,90 tis. Kč tvořily 87,87 % celkových výnosů. Jejich členění, použití a celková sumarizace je uvedena v dalším textu, také v Tab. 3.22. **DČ** ve výši 31,51 tis. Kč byla tvořena výnosy z pronájmu hudebních nástrojů a z pronájmu školních prostor základní budovy.

Tabulka č. 3.18 Přehled výnosů v roce 2012 (v tis. Kč)

VÝNOSY	Hlavní činnost		Doplňková činnost	
	Skutečný výnos	Podíl na celkových výnosech [v %]	Skutečný výnos	Podíl na celkových výnosech [v %]
Vlastní výnosy	1 557,22	11,81	31,51	100,00
Ostatní výnosy	41,87	0,32	0,00	0,00
Provozní dotace	11 592,90	87,87	0,00	0,00
Celkem výnosy	13 191,99	100,00	31,51	100,00

Zdroj: Interní materiály ZUŠ Šumperk, vlastní zpracování.

Celkové náklady ZUŠ Šumperk v HČ za rok 2012 ve výši 13 163,32 tis. Kč byly oproti roku 2011 výrazně vyšší, a to o 316,20 tis. Kč. Od tohoto navýšení se odvíjel o 146,34 tis. Kč nižší hospodářský výsledek oproti roku 2011. Výrazný nárůst zaznamenaly náklady na spotřebu materiálu. Jejich celková částka dosáhla 763,09 tis. Kč a v porovnání s rokem 2011 byly vyšší o 269,98 tis. Kč. Navýšit náklady na spotřebu materiálu bylo umožněno snížením nákladů na služby o 109,72 tis. Kč, ostatních nákladů o 89,69 tis. Kč a úsporou nákladů na zákonné pojištění a na náhrady mezd v době pracovní neschopnosti ve výši 19,95 tis. Kč. ZUŠ Šumperk svůj zájem soustředila na otevření literárně dramatického oboru, rozvoj orchestrů a těles školy a z toho vyplynula potřeba inovace a posílení materiálně-technického zázemí. V tomto roce byly jako největší položky DDHM pořízeny: nábytek, tiskárna Konica Minolta pro využití všemi pracovníky ZUŠ, videokamera Canon, videoprojektor, počítače, učební pomůcky pro dechové, smyčcové a kytarové oddělení aj. Celková suma peněžních prostředků na takto pořízený DDHM se pohybovala okolo 600,00 tis. Kč. Vyšší náklady na spotřebu energií o 81,20 tis. Kč byly vzhledem k roku 2011 způsobené nárůstem cen. Ve spotřebě energií bylo možné sledovat pozitivní vliv racionálnějšího využívání stávajících prostor i přechod k jiným dodavatelům energií. Peněžní prostředky vynaložené na úhradu nákladů za služby oproti roku 2011 výrazně poklesly, a to o 109,00 tis. Kč. Tento pokles byl způsoben realizací úsporných opatření a racionálním výběrem dodavatelů poskytovaných služeb. V tomto roce nebyla realizována rozsáhlejší výmalba prostor hlavní budovy jako v roce 2011. Mzdové náklady ve výši 8 463,00 tis. Kč zahrnovaly přímé náklady na platy ve výši 8 381,00 Kč, náklady na OON ve výši 50,00 tis. Kč a 19,02 tis. Kč bylo použito na ONIV. Dále byly v těchto nákladech zahrnuty náklady na posílení nenárokových složek platů provozních zaměstnanců a na odměnu ředitele ZUŠ v celkové výši 13,00 tis. Kč vyplacené z fondu odměn. Mzdové náklady byly srovnatelné s rokem 2011. Do sociálního pojištění ve výši 2 993,14 tis. Kč byly zahrnuty náklady na zdravotní a sociální pojištění, zákonné pojištění zaměstnanců hrazené zaměstnavatelem ve výši 2 908,98 tis. Kč a odvody do FKSP v celkové výši 84,13 tis. Kč. Do ostatních nákladů ve výši 69,70 tis. Kč se promítlo snížení nákladů na stravné oproti roku 2011 o 53,90 tis. Kč. Vedení školy se v tomto roce rozhodlo snížit příspěvek na 1 oběd z 27,00 Kč na 5,00 Kč. Náklady na odpisy DHM byly oproti roku 2011 poníženy o 2,00 tis. Kč z důvodu již odepsaného DHM. Celkové náklady v **DČ** dosáhly výše 31,51 tis. Kč a zahrnovaly náklady na spotřebu energií ve výši 0,90 tis. Kč, náklady na služby ve výši 6,31 tis. Kč a náklady ve výši 24,30 tis. Kč na opravy a udržování hudebních nástrojů. Výši nákladových položek a jejich podíl na skutečných nákladech podává Tab. 3.19.

Tab. 3.19 Přehled nákladů v roce 2012 (v tis. Kč)

NÁKLADY	Hlavní činnost		Doplňková činnost	
	Skutečné náklady	Podíl na celkových nákladech [v%]	Skutečné náklady	Podíl na celkových nákladech [v%]
Spotřeba materiálu	763,09	5,80	0,00	0,00
Spotřeba energií	469,63	3,57	0,90	2,86
Služby	374,68	2,84	6,31	20,02
Mzdové náklady	8 463,03	64,29	0,00	0,00
Sociální pojištění	2 993,11	22,74	0,00	0,00
Odpisy DHM	30,08	0,23	0,00	0,00
Ostatní náklady	69,70	0,53	24,30	77,12
Celkem náklady	13 163,32	100,00	31,51	100,00

Zdroj: Interní materiály ZUŠ Šumperk, vlastní zpracování.

ZUŠ Šumperk dosáhla v roce 2012 v rámci **HČ ZHV** ve výši 28,66 tis. Kč, oproti roku 2011 výrazně nižšího. Skutečnosti, které k tomu vedly, byly již osvětleny výše. Vedení školy navrhlo převést část ZHV do fondu odměn, a to ve výši 10,00 tis. Kč a zbylou část do rezervního fondu. V **DČ** ZUŠ Šumperk dosáhla **HV** 0 Kč. Výnosy z pronájmu hudebních nástrojů a pronájmů prostor školy byly použity ve prospěch nákladů na energie ve výši 0,90 tis. Kč, nákladů na uhrazení pronájmu budovy ve výši 6,31 tis. Kč a nákladů na opravy a udržování hudebních nástrojů v celkové hodnotě 24,30 tis. Kč.

Tab. 3.20 Výsledek hospodaření v roce 2012 (v tis. Kč)

	Hlavní činnost	Doplňková činnost
Celkové výnosy	13 191,99	31,51
Celkové náklady	13 163,32	31,51
Výsledek hospodaření	28,66	0,00

Zdroj: Interní materiály ZUŠ Šumperk, vlastní zpracování.

Součástí hospodaření ZUŠ Šumperk byly v roce 2012 4 základní fondy – FKSP, investiční fond, fond odměn a rezervní fond. Stav k 1. 1. a k 31. 12. 2012, jejich tvorbu a čerpání sumarizuje Tab. 3.21.

Tab. 3.21 Účetní stav fondů v roce 2012 (v tis. Kč)

FONDY	Stav k 1. 1. 2012	Příděl z HV roku 2011	Jiné zdroje	Čerpání	Stav k 31. 12. 2012
FKSP	164,60	0,00	84,13	147,37	101,36
Investiční fond	24,41	0,00	30,09	23,00	31,50
Fond odměn	15,94	20,00	0,00	13,00	22,94
Rezervní fond	54,60	155,61	0,00	27,57	182,64
CELKEM	259,55	175,61	114,22	210,94	338,44

Zdroj: Interní materiálu ZUŠ Šumperk, vlastní zpracování.

Do **FKSP** byl vložen základní příděl ve výši 84,13 tis. Kč. 79,14 tis. Kč bylo použito na příspěvek závodní stravování zaměstnanců, na příspěvek rekreace bylo vyčerpáno 14,00

tis. Kč, na kulturu, tělovýchovu a sport 14,74 tis. Kč. Dary při výročních činily 36,00 tis. Kč. Na zdravotní masáže a vitamíny se vyčerpalo 3,50 tis. Kč. **Investiční fond** byl tvořen přidělem ve výši dosažených odpisů DHM, tj. 30,09 tis. Kč a čerpání fondu představoval odvod zřizovateli z hodnoty odpisů DHM ve výši 23,00 tis. Kč. **Fond odměn** byl navýšen o částku ze ZHV roku 2011 ve výši 20,00 tis. Kč. Posílení nenárokových složek platů provozních zaměstnanců a odměna ředitele ZUŠ dle pokynů zřizovatele ve výši 13,00 tis. Kč tento fond ponížily. Vzhledem k vyššímu ZHV v roce 2011 se škola rozhodla a zřizovatelem byl schválen odvod do **rezervního fondu** ve výši 155,61 tis. Kč. Zakoupením hudebního nástroje baryton Stagg v celkové výši 27,57 tis. Kč byl rezervní fond o tuto částku ponížen.

Přijaté dotace a příspěvky tvořily podstatnou část výnosů organizace. Jejich celková výše 11 592,90 tis. Kč tvořila 87,87 % celkových výnosů. Zhruba 98,00 % z přijatých dotací a příspěvků bylo **tvořeno účelovou dotací MŠMT** na přímé výdaje na vzdělávání. Tato dotace obsahovala 7 381,00 tis. Kč na platy, 50,00 tis. Kč na OON, 2 951,00 tis. Kč na zákonné pojištění a odvody do FKSP a 27,90 tis. Kč na náhrady mezd v době pracovní neschopnosti. Dotace byla srovnatelná s rokem 2011 a dostatečně byly pokryty potřeby na přímé náklady. Mzdové prostředky na platy a OON byly zcela vyčerpány, u pojistného a přímých ONIV vznikla úspora ve výši 19,95 tis. Kč. Z těchto peněžních prostředky byla z části uhrazena učební pomůcka kytara Hanika v celkové hodnotě 37,19 tis. Kč. Přehled přijatých dotací a příspěvků v roce 2012 je zaznamenán v Tab. 3.22.

Tab. 3.22 Přijaté dotace a příspěvky v roce 2012 (v tis. Kč)

	Poskytnutá částka	Podíl na přijatých dotacích [v%]
Účelové dotace z MŠMT	11 409,90	98,42
v tom: přímé výdaje na vzdělávání	11 409,90	98,42
Dotace z rozpočtu zřizovatele	176,00	1,52
v tom: provozní příspěvky – nájem	126,00	1,08
příspěvek na odpisy	30,00	0,27
dotace na soutěž LDO	20,00	0,17
Grant města Šumperka	7,00	0,06
Přijaté dotace celkem	11 592,90	100,00

Zdroj: Interní materiály ZUŠ Šumperk, vlastní zpracování.

Dotace z rozpočtu Olomouckého kraje zahrnovala příspěvek na nájem ve stejné výši 126,00 tis. Kč jako v roce 2011, příspěvek na odpisy DHM, který byl oproti roku 2011 o 2,00 tis. Kč nižší z důvodu již odepsaného DHM a dotaci na realizaci 2. ročníku celostátní soutěže v interpretaci koncertního melodramu pro žáky literárně-dramatického oboru ve výši 20,00 tis. Kč. Všechny dotace z rozpočtu zřizovatele byly použity podle pokynů zřizovatele a zcela vyčerpány. **Grant města Šumperka** ve výši 7,00 tis. Kč byl použit na úhradu nákladů za

pronájem divadla při Přehlídce tanečního oboru v měsíci lednu a červnu roku 2012. Dotace byla zcela vyčerpána a k 31. 12. 2012 řádně vyúčtována.

3.5 Analýza hospodaření v roce 2013

V roce 2013 dosáhla ZUŠ Šumperk v rámci **HČ celkových výnosů** ve výši 13 304,06 tis. Kč. Vlastní výnosy byly tvořeny úplatou za vzdělávání v hudebním, výtvarném, tanečním a literárně-dramatickém oboru ve výši 1 568,26 tis. Kč a byly srovnatelné s rokem 2012. Do ostatních výnosů byla zahrnuta částka 17,50 tis. Kč představovaná darem České spořitelny a.s. v podobě 7 ks kožených sedacích souprav. Dále byly tyto výnosy tvořeny čerpáním rezervního fondu ve výši 40,00 tis. Kč na výmalbu tříd základní budovy školy a čerpáním fondu odměn ve výši 2,00 tis. Kč na odměnu ředitele ZUŠ podle pokynů zřizovatele. Poskytnuté provozní dotace opět reprezentovaly nejvýznamnější část výnosů HČ, a to ve výši 11 676,10 tis. Kč. Jejich podíl na celkových výnosech činil 87,76 %. Ve srovnání s rokem 2012 byly provozní dotace o 84,00 tis. Kč vyšší. Bližší členění a způsob použití bude popsán v dalším textu a doložen Tab. 3.27. **DČ** ve výši 30,76 tis. Kč byla tvořena výnosy z pronájmu hudebních nástrojů a z pronájmu prostor školy.

Tab. 3.23 Přehled výnosů v roce 2013 (v tis. Kč)

VÝNOSY	Hlavní činnost		Doplňková činnost	
	Skutečný výnos	Podíl na celkových výnosech [v %]	Skutečný výnos	Podíl na celkových výnosech [v %]
Vlastní výnosy	1 568,26	11,79	30,76	100,00
Ostatní výnosy	59,70	0,45	0,00	0,00
Provozní dotace	11 676,10	87,76	0,00	0,00
Celkem výnosy	13 304,06	100,00	30,76	100,00

Zdroj: Interní materiály ZUŠ Šumperk, vlastní zpracování.

Celkové náklady ZUŠ Šumperk v **HČ** ve výši 13 247,17 tis. Kč byly ve srovnání s rokem 2012 vyšší zhruba o 84,00 tis. Kč. Tento nárůst byl připisán o 84,00 tis. Kč vyšším provozním dotacím. Náklady na spotřebu materiálu pohybující se okolo 741,00 tis. Kč byly vzhledem k roku 2012 o 21,57 tis. Kč nižší, přesto představovaly největší kapitolu provozních výdajů hrazených z vlastních zdrojů. Opět byla pozornost soustředěna na nevyhovující stav vybavenosti zázemí především dechového orchestru, který si vyžádal operativní navýšení prostředků do této oblasti v podobě notových stojanů, jednotného oblečení hudebníků, obalů na nástroje a samotných hudebních nástrojů. V tanečním sále byla provedena výměna celé plochy zrcadel z důvodu jejich nevyhovujícího a morálního zastarání, jež by mohlo ohrozit zajištění bezproblémového chodu oddělení. Náklady na spotřebu energií byly oproti roku 2012 o 13,91 tis. Kč nižší. Uvedená skutečnost byla způsobena poklesem cen energií

a důrazem na úsporný provoz všech prostor školy. Náklady na služby v celkové výši 394,05 tis. Kč zahrnovaly náklady na nájemné v částce 156,58 tis. Kč, 19,87 tis. Kč činily poštovní a telekomunikační služby, 34,13 tis. Kč bylo vydáno na zpracování mezd a zbylou část tvořily ostatní služby, na kterých se největší měrou podílela výmalba školních prostor, a to částkou 65,00 tis. Kč, kdy 40,00 tis. Kč bylo čerpáno z rezervního fondu. Výmalba byla plánovaná ve větším rozsahu, avšak po dohodě s představiteli města Šumperka bylo konstatováno, že je třeba nejdříve provést některé rekonstrukční práce, jako je výměna rozvodů vody, kanalizace a rekonstrukce rozvodné sítě elektřiny. Mzdové náklady ve výši 8 494,51 tis. Kč zahrnovaly přímé náklady na platy ve výši 8 427,00 tis. Kč, na OON 55,00 tis. Kč, náklady na náhrady mezd v pracovní neschopnosti ve výši 10,51 tis. Kč a jako poslední odměnu ředitele školy ve výši 2,00 tis. Kč vyplacenou z fondu odměn. V porovnání s rokem 2012 byly náklady o 31,48 tis. Kč vyšší. Náklady na zdravotní a sociální pojištění, zákonné pojištění zaměstnanců a odvod do FKSP činily 3 002,47 tis. Kč. Nelze nepřehlédnout celkovou částku v kategorii ostatních nákladů, jež oproti roku 2012 vzrostla téměř o polovinu. Tyto náklady sestávaly z oprav a udržování, které vzrostly o 40,00 tis. Kč z důvodu potřeby investovat do oprav hudebních nástrojů a ladění klavírů a z nákladů na cestovné ve výši 40,65 tis. Kč. Jelikož v uplynulém roce se podařilo zajistit vzdělávání pedagogů ve větším rozsahu v místě školy, nebylo třeba je vysílat v takovém měřítku na pracovní cesty a dále bylo třeba zajistit vzdělávání v souvislosti s novelizací legislativy, proto náklady na cestovné ve sledovaném roce byly o 9,00 tis. Kč vyšší vzhledem k roku 2012. **Celkové náklady v DČ** byly tvořeny pronájmem nemovitého majetku, včetně poskytování služeb zajišťujících řádný provoz v celkové výši 8,31 tis. Kč a půjčováním věcí movitých ve výši 22,45 tis. Kč. Za administrativu v doplňkové činnosti byla vyplacena částka na mzdách ve výši 0,80 tis. Kč. Výši nákladových položek a jejich podíl na celkových nákladech je zaznamenán v Tab. 3.24.

Tab. 3.24 Přehled nákladů v roce 2013 (v tis. Kč)

NÁKLADY	Hlavní činnost		Doplňková činnost	
	Skutečné náklady	Podíl na celkových nákladech [v%]	Skutečné náklady	Podíl na celkových nákladech [v%]
Spotřeba materiálu	741,52	5,60	0,00	0,00
Spotřeba energií	455,72	3,44	0,00	0,00
Služby	394,05	2,97	8,11	26,37
Mzdové náklady	8 494,51	64,13	0,80	2,60
Sociální pojištění	3 002,47	22,66	0,00	0,00
Odpisy DHM	30,08	0,23	0,00	0,00
Ostatní náklady	128,82	0,97	21,85	71,03
Celkem náklady	13 247,17	100,00	30,76	100,00

Zdroj: Interní materiály ZUŠ Šumperk, vlastní zpracování.

ZUŠ Šumperk ve sledovaném roce v rámci **HČ** dosáhla **ZHV** ve výši 56,88 tis. Kč. Rozhodující skutečností pro výrazně kladný HV byla úspora nákladů za materiál a energie oproti plánovanému rozpočtu. Významný podíl mělo také čerpání rezervního fondu. ZHV vedení školy navrhlo převést ve výši 16,88 tis. Kč do fondu odměn a 40,00 tis. Kč do rezervního fondu. V rámci **DČ** byl **HV** 0 Kč.

Tab. 3.25 Výsledek hospodaření v roce 2013 (v tis. Kč)

	Hlavní činnost	Doplňková činnost
Celkové výnosy	13 304,06	30,76
Celkové náklady	13 247,17	30,76
Výsledek hospodaření	56,88	0,00

Zdroj: Interní materiály ZUŠ Šumperk, vlastní zpracování.

Stejně jako v minulých letech i v roce 2013 ZUŠ disponovala se 4 základními fondy – FKSP, investiční fond, fond odměn a rezervní fond. Jejich počáteční a konečné stavy, tvorbu a čerpání podává Tab. 3.26.

Tab. 3.26 Účetní stav fondů v roce 2013 (v tis. Kč)

FONDY	Stav k 1. 1. 2013	Příděl z HV roku 2012	Jiné zdroje	Čerpání	Stav k 31. 12. 2013
FKSP	101,36	0,00	84,39	97,14	88,61
Investiční fond	31,50	0,00	30,09	23,00	38,59
Fond odměn	22,94	10,00	0,00	2,00	30,94
Rezervní fond	182,64	18,66	0,00	40,00	161,30
CELKEM	338,44	28,66	114,48	162,14	319,44

Zdroj: Interní materiálu ZUŠ Šumperk, vlastní zpracování.

FKSP byl tvořen základním přidělem z ročního objemu výdajů na platy ve výši 84,39 tis. Kč. Dodatkem ke směrnici pro čerpání peněžních prostředků z FKSP, který byl vydán vedením školy s platností od 1. 1. 2013, bylo stanoveno, že peněžní prostředky tohoto fondu budou čerpány pouze formou příspěvků na stravování, a to ve výši 27,00 Kč za oběd, a formou příspěvků na dary při výročích. Na závodní stravování bylo vyčerpáno 71,14 tis. Kč a 26,00 tis. Kč bylo použito na dary při výročích. **Investiční fond** byl tvořen podobně jako v roce 2012 odpisy DHM v celkové výši 30,09 tis. Kč. Čerpání fondu tvořil odvod zřizovateli z příspěvku na odpisy DHM ve výši 23,00 tis. Kč. **Fond odměn** byl posílený přidělem ze zlepšeného hospodářského výsledku roku 2012 v částce 10,00 tis. Kč. 2,00 tis. Kč bylo čerpáno na odměnu ředitele ZUŠ dle pokynů zřizovatele. **Rezervní fond** byl navýšen o 18,66 tis. Kč přidělem ze ZHV roku 2012 a ponížen o částku 40,00 tis. Kč. Vynaložené peněžní prostředky byly použity na pokrytí nákladů při výmalbě prostor školy základní budovy a jejich následné proučtování do výnosů.

Obdobně jako v roce 2012, i nadále tvořily **dotační prostředky** nejdůležitější a největší část rozpočtu ZUŠ. Jejich celková výše činila 11 676,10 tis. Kč a v porovnání s rokem 2012 byla navýšena o 84,00 tis. Kč. Kompletní přehled dotací a příspěvků ZUŠ Šumperk podává Tab. 3.27.

Tab. 3.27 Přijaté dotace a příspěvky v roce 2013 (v tis. Kč)

	Poskytnutá částka	Podíl na přijatých dotacích [v%]
Účelové dotace z MŠMT	11 505,10	98,53
v tom: přímé výdaje na vzdělávání	11 505,10	98,53
Dotace z rozpočtu zřizovatele	156,00	1,34
v tom: provozní příspěvek – nájem	126,00	1,08
příspěvek na odpisy	30,00	0,26
Grant města Šumperka	15,00	0,13
Přijaté dotace celkem	11 676,10	100,00

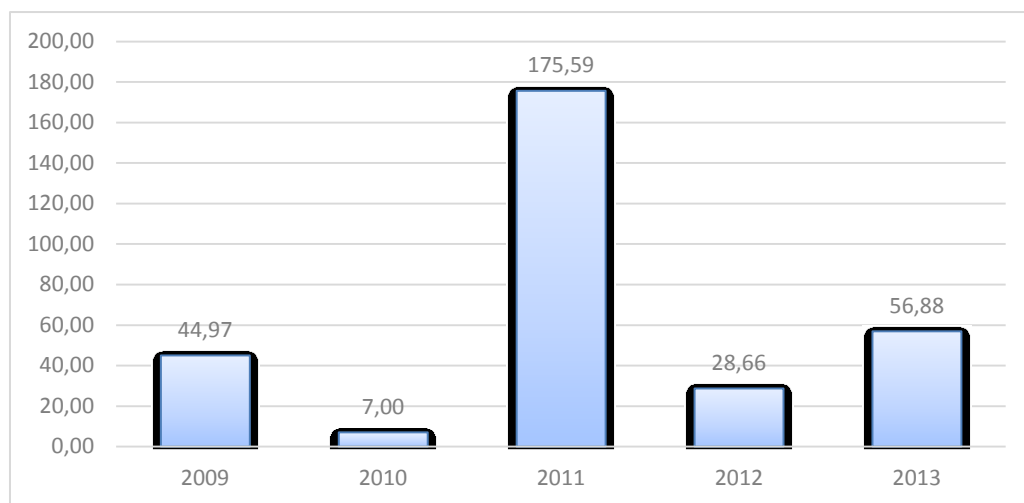
Zdroj: Interní materiály ZUŠ Šumperk, vlastní zpracování.

Účelové dotace MŠMT na přímé výdaje na vzdělávání ve výši 11 505,10 tis. Kč byla použita v souladu s poskytnutým účelem v předepsaném členění: 8 427,00 tis. Kč na platy pedagogických a provozních pracovníků, 55,00 tis. Kč na OON, 2 968,00 tis. Kč na zákonné pojištění a odvod do FKSP a 55,10 tis. Kč tvořily prostředky na náhrady mezd v době pracovní neschopnosti. Dotace byla v celkovém objemu srovnatelná s minulým obdobím, mírný nárůst byl opodstatněn větším počtem žáků hudebního oboru. Dotace byla zcela vyčerpána. Z uspořené peněžních prostředků na pojistném a přímých ONIV ve výši 55,23 tis. Kč byly zakoupeny učební pomůcky pro dechové a smyčcové oddělení. **Dotace z rozpočtu Olomouckého kraje** obdobně jako v minulém roce byly ve stejné výši, a to 126,00 tis. Kč na nájem a 30,00 tis. Kč na odpisy DHM. **Grant města Šumperka** ve výši 15,00 tis. Kč byl určen na úhradu nákladů na pronájem divadla při pořádání Přehlídky tanečního oboru ZUŠ Šumperk. Příspěvek byl vyčerpán v plné výši v souladu s poskytnutým účelem a řádně vyúčtován.

4 Zhodnocení výsledků hospodaření

V kapitole třetí byla provedena analýza hospodaření ZUŠ Šumperk v časovém horizontu od roku 2009 do roku 2013 včetně. Pozornost byla soustředěna na výnosy vytvořené v HČ, tj. úplatu za vzdělávání, a na výnosy v DČ tvořené pronájmem hudebních nástrojů a prostor školy hlavní budovy. Nedílnou součástí výnosů tvořily dotace a příspěvky od MŠMT, zřizovatele Olomouckého kraje a od ostatních poskytovatelů. Pozornost byla dále zaměřena na jednotlivé kapitoly nákladů podle druhu použití. Důležitá role byla přičítána také fondovému hospodaření. Souhrnná tabulka s hodnotami výnosů, nákladů a HV za sledované období je uvedena v Příloze 1. V Grafu 4.1 jsou zaznamenány stavy HV za sledované období.

Graf 4.1 Výsledky hospodaření za období 2009 - 2013, (v tis. Kč)

Zdroj: Interní materiály ZUŠ Šumperk, vlastní zpracování.

Na základě informací získaných z interních materiálů příspěvkové organizace a výše uskutečněných zhodnocení výsledků hospodaření ZUŠ Šumperk byly učiněny následující závěry. Ve sledovaném časovém období byly v DČ vykazované nulové HV. DČ byla realizována spíše okrajově. Uskutečněné výnosy DČ za sledované období byly v daném roce použity ve prospěch nákladů na tyto výnosy vynaložené. V rámci HČ byly ve sledovaném období dosaženy ZHV. Je nutné poznamenat, že hlavní prioritou příspěvkové organizace vykonávající činnost ZUŠ není tvorba zisku, ale vyrovnaný HV. Přesto ZUŠ vykazovala za sledované období jen ZHV, které mohly být následně přesunuty do rezervního fondu a fondu odměn. U rezervního fondu je doporučováno, aby příspěvkové organizace disponovaly určitým finančním obnosem na tomto fondu z důvodu havarijních situací, které mohou nastat a se kterými se v rozpočtu nepočítá.

Zhodnocování výsledků hospodaření za sledované období od roku 2009 – 2013 je možné rozdělit na 2 části. První část je zastoupena roky 2009 a 2010. Výše HV tohoto období je uvedena v Grafu 4.1. Tato časová etapa byla charakterizována tříoborovou základní uměleckou školou se zastoupením hudebního, tanečního a výtvarného oboru. Velmi problematickou se jevila pobočka v ulici Langrova 34 v Šumperku, kde působil výtvarný a taneční obor. Rozsáhlé prostory s množstvím malých nevyužitelných místností byly vytápěny elektrickými přímotopy a s ohledem na havarijní stav budovy představovaly obrovské zatížení rozpočtu školy ať již v oblasti energií, tak i jiných režijních nákladů. Dalším znakem těchto dvou zhodnocovaných roků byla špatná evidence žáků. Výuku navštěvovalo zhruba 650 žáků z cílové kapacity 723 žáků. Někteří žáci navštěvovali v rámci výuky současně výuku hry na dva nástroje (2. nástroj jako tzv. „obligatorní“), což představovalo enormní zátěž na rozpočet školy. Materiálně technické vybavení školy bylo zastaralé, mnohdy značně opotřebované. V minulosti byla škola postižena záplavami, což se významně projevilo na stavu a zařízení budovy, která je kulturní historickou památkou. Komunikace školy s městem byla nedostatečná, což se projevilo na stavu hlavní budovy na ulici Žerotínova, kde do budovy masívně zatékalo střechou a prostory horních pater budovy byly ohroženy plísní a vlhkostí. Téměř veškeré provozní výdaje se týkaly nákladů na spotřebu energií, placení nájemného, telekomunikace a režijních nákladů na základní chod školy. ZUS tak nemohla obnovovat zastaralý a opotřebovaný inventář školy. Provozní dotace na přímé výdaje na vzdělávání byly dostačující. Vývoj poskytnutých dotací ve sledovaném období je zaznamenán v Příloze 3.

Ve druhé etapě roků 2011 – 2013 byly zaznamenány značné změny. Úsporou nákladů na energie a na nájem, které se oproti předešlým rokům ponížily téměř o polovinu v důsledku přestěhování výtvarného a tanečního oboru z energeticky nevyhovujících prostor, došlo k navýšení peněžních prostředků a jejich následnému použití na materiálně technické zabezpečení školy. Zřizovatel zavedl v rámci úsporných opatření jednotného dodavatele energií a telekomunikací, což se také výrazně promítlo do úspory prostředků, které mohly být vloženy do jiné oblasti. Narovnáním počtu žáků jejich správným zaevidováním došlo k růstu úplaty za vzdělávání, a tak se zvýšily peněžní zdroje na režijní výdaje školy. V Příloze 4 je viditelné, jakým směrem se v období 2011 - 2013 přesouvaly náklady školy. Další pozitivní změna nastala otevřením literárně-dramatického oboru, který se perspektivně rozvíjí a zcela naplněn bude v horizontu pěti let. Taneční a výtvarný obor začal působit v nově zrekonstruovaných prostorách a nově upraveny byly obě učebny hudební nauky. Škola začala pravidelně každoročně pořádat přehlídku tanečního oboru, která se koná formou dvou

koncertů oboru v divadle Šumperk a několika koncertů v kulturním domě v Hanušovicích. Část nákladů na tyto akce byla hrazena z grantu města Šumperka. Mimo jiné byl ve škole otevřen Komorní smyčcový soubor Grazioso. Do výrazně ZHV, kterého ZUŠ dosáhla v roce 2011, se právě promítl přechod tanečního a výtvarného oboru do jiných prostor. Tento rok byl na úsporu energií nejrazantnější. V roce 2014 se vedení školy rozhodlo rozšířit vzdělávací nabídku o studijní zaměření hra na varhany. Pro tento účel je nutné zakoupit elektronické dvoumanuálové varhany v cenové relaci 160,00 tis. Kč. Protože ZUŠ nemá v současné době dostatek peněžních prostředků na investičním fondu, chtěla by prostředky do tohoto fondu převést z fondu rezervního. Touto operací by se rezervní fond zcela vyčerpal, proto v roce 2013 byla činnost směřována k tomu, aby ZUŠ úsporami v oblasti spotřeby energií a služeb dosáhla kladného HV. Tento záměr se škole povedl a ZHV ve výši 56,88 tis. Kč vedení ZUŠ navrhlo převést do rezervního fondu ve výši 40,00 tis. Kč a zbylou část do fondu odměn. Změna trendu hospodaření byla přímým důsledkem koncepce řízení zavedené novým vedením školy od poloviny školního roku 2009/10, která se v plném rozsahu projevila v následujících obdobích.

Mezi **silné stránky** hospodaření školy patří stabilní počet žáků blízký se celkové kapacitě ZUŠ a s tím související stabilní výběr úplaty za vzdělávání, ze které jsou následně hrazeny provozní výdaje. Při úsporách pak dochází k tvorbě ZHV, jeho rozdělení do fondů a následné využití např. při koupi DHM. ZUŠ nadále intenzivně podporuje šetření energiemi, materiálem a službami v oblasti telekomunikací. Silné zázemí je ZUŠ Šumperk poskytováno ze strany města Šumperka, které je zároveň jejím pronajímatelem. Výměna rozvodů vody, kanalizace a rekonstrukce rozvodné sítě elektřiny vyjednaná mezi vedením ZUŠ a představiteli města Šumperka bude velikým přínosem ať již v oblasti úspory spotřebované vody tak v oblasti elektřiny, kdy ZUŠ se neustále potýká s výpadky elektrické energie v důsledku přetížení. Město Šumperk dále poskytlo ZUŠ do zápůjčky zahradu školy, kde se každoročně koná Evropský den hudby a škola tak šetří peněžní prostředky za pronájem prostor v jiných místech v Šumperku. Mezi silné stránky dále patří nabídka všech oborů, kdy žáci mají možnost výběru dle jejich zájmu a schopností. Součástí široké nabídky oborů je pak nabízen stabilizovaný plně kvalifikovaný pedagogický sbor.

Mezi **slabé stránky** ZUŠ byla zařazena již zmiňovaná energeticky nevyhovující budova na ulici Langrova 34. Tento stav byl vyřešen přesunutím oborů do jiných prostor. Ve sledovaném období byl počet žáků stabilní s mírným nárůstem, což škole umožňovalo dostatečné pokrytí provozních nákladů, ale vzhledem k neustálému každoročnímu poklesu žáků na jiných školách je možné do budoucna očekávat, že tento trend ovlivní i ZUŠ, což by

způsobilo nemalé finanční problémy. ZUŠ je zcela závislá na výběru úplaty za vzdělávání, neboť jiný přísun peněžních prostředků na úhradu provozních nákladů nemá. Jiné slabé stránky shledány nebyly.

Vzhledem k nastolenému trendu by se měla ZUŠ Šumperk do budoucna zaměřit na několik vybraných oblastí a v nich realizovat konkrétní řešení.

Oblast vzdělávání:

- rozšířit vzdělávací nabídku o studijní zaměření hra na varhany, technika zvukového záznamu;
- stabilizovat kompletní výuku v literárně dramatickém oboru;
- rozšířit vzdělávací nabídku výtvarného oboru na oblast multimediální tvorby s využitím ICT.

Oblast ekonomiky:

- zajistit účelné využívání stávajícího inventáře, eliminovat provozní náklady na nezbytně nutnou míru;
- vytěžit potencionální zdroje příjmů (provozování doplňkové činnosti, možnost získání prostředků z jiných zdrojů – granty, dotace);
- nastavit systém placení úplaty za vzdělávání v ZUŠ, aby byly zajištěny pro všechny talentované děti, které splňují předpoklady pro studium na ZUŠ, rovné příležitosti;
- zabezpečit hospodárné využití získaných prostředků;
- modernizovat vybavení školy tak, aby odpovídalo současným trendům ve vyučování uměleckých oborů.

Propagace školy na veřejnosti:

- udržet oboustranně fungující komunikace mezi školou, rodiči a širokou veřejností;
- zachovat úzkou spolupráci s ostatními základními uměleckými školami v kraji, s Asociací základních uměleckých škol;
- pokračovat v realizaci aktivit školy v neregionálním (nejlépe celostátním) rozsahu.

Realizace a kontrolní mechanismy:

Jednotlivé nastíněné oblasti by měly být konkretizovány a rozpracovány do krátkodobých plánů práce a každoročně začátkem školního roku monitorovány, projednávány na pedagogické radě a zveřejňovány konkrétní výsledky plnění koncepčních záměrů formou zpráv o činnosti školy.

5 Závěr

Cílem bakalářské práce bylo analyzovat hospodaření vybrané příspěvkové organizace zřízené krajem a zhodnotit dosažené hospodářské výsledky v časovém horizontu pěti let, tj. od roku 2009 do roku 2013 včetně. Pro vypracování práce byla použita metoda popisu, analýzy, komparace a syntézy.

Informace pro vypracování analýzy hospodaření byly čerpány z poskytnutých interních materiálů školy. Teoretická část práce byla zaměřena na popis právních forem ZUŠ a dále byla specifitěji soustředěna na ZUŠ zřízené krajem, jejich vznik a zásady financování. Praktická část byla orientována na analýzu výnosů a nákladů uskutečněných v HČ a DČ, na nakládání s peněžními prostředky získanými vlastní činností a ve formě dotací a příspěvků od různých poskytovatelů a dále na fondové hospodaření. Analýzou celkových výnosů a nákladů pak bylo provedeno zhodnocení výsledků hospodaření za sledované období a poté byly popsány slabé a silné stránky.

Uskutečněnou analýzou byly zjištěny tyto skutečnosti. ZUŠ Šumperk za sledované období roků 2009 - 2013 provozovala DČ na okrajové úrovni s nulovými hospodářskými výsledky. Dosažené výnosy z pronájmu hudebních nástrojů a prostor školy hlavní budovy byly použity na úhradu nákladů na tyto výnosy vynaložené. V rámci HČ bylo za sledované období dosahováno zlepšených hospodářských výsledků. Výrazně kladného bylo dosaženo v roce 2011, kdy v rámci úsporných opatření a přestěhování výtvarného a tanečního oboru do nových energeticky výhodnějších prostor došlo ke zřetelným úsporám nákladů na energie oproti rokům minulým. Tyto náklady se snížily téměř o polovinu a ušetřené peněžní prostředky tak mohly být přesunuty do oblasti materiálně technického zabezpečení školy. Ve sledovaném období byla také velká pozornost věnována vlastním výnosům, tj. úplatě za vzdělávání, která je přímo úměrná počtu žáků. Největší nárůst žáků, související s jejich špatným zařazením v minulých obdobích, byl zaznamenán k 30. 9. 2010, v pozdějších letech byl tento nárůst již mírný. Kapacita ZUŠ je naplněna na 95 % včetně žáků literárně-dramatického oboru, který byl zahájen v roce 2012. Jeho otevření mělo v tomto regionu nemalý ohlas. Peněžní prostředky poskytnuté zřizovatelem na přímé výdaje na vzdělávání ve zkoumaném období byly zcela dostačující. Z provedené analýzy je dále zřetelné, že město Šumperk se téměř každý rok podílelo svým příspěvkem na uskutečňování kulturních akcí ZUŠ. Nejen v této oblasti vychází město Šumperk ZUŠ vstříc. Významnou roli na hospodaření školy sehrálo i jako pronajímatel hlavní budovy, kdy po dialogu vedení školy s představiteli města došlo ke správě střechy a další opravy týkající se rozvodů vody

a elektroinstalace budou probíhat v následujících obdobích. Ze strany školy byla vstřícnost města kompenzována vystupováním žáků dechového orchestru na nejrůznějších akcích pořádaných městem a další krok ze strany školy byl uskutečněn vyšitím loga města Šumperka na část jednotného oblečení pořízeného pro žáky dechového orchestru.

Do budoucna je ZUŠ Šumperk doporučováno stanovit si úkoly týkající se organizace a řízení školy v krátkodobém a střednědobém horizontu. Škola by měla i nadále pokračovat v obnovování materiálně technického zázemí pro zajištění kvalitního výchovně-vzdělávacího procesu a v neposlední řadě ve spolupráci s městem Šumperk, které je majitelem budovy školy – národní kulturní památky, vést trvalý dialog týkající se oprav a údržby tohoto objektu. V oblasti vzdělávání je prioritou se zaměřit na dokončení rozšíření nabídky o studijní zaměření hra na varhany a na stabilizaci kompletní výuky v literárně-dramatickém oboru, v oblasti ekonomiky neustále eliminovat provozní náklady na nezbytně nutnou míru a vytěžit potencionální zdroje příjmů školy. Propagací školy na veřejnosti je nutné udržet oboustranně fungující komunikaci mezi školou, rodiči a širokou veřejností. Jednotlivé nastíněné oblasti by měly být začátkem školního roku monitorovány, projednávány na pedagogické radě a zveřejňovány formou zpráv o činnosti školy.

Seznam použité literatury

CHALUPSKÝ, Aleš, Alexandra CHARALAMBIDIS, Luboš LISNER, Jiří STÁREK: *Rámcový vzdělávací program pro základní umělecké vzdělávání*. 1. vydání. Praha: Výzkumný ústav pedagogický v Praze, 2010. 63 s. ISBN 978-80-87000-37-3.

LIBNAROVÁ, Anna. *Fond kulturních a sociálních potřeb ve školství, otázky a odpovědi*. PARIS, 2009. 95 s. ISBN 978-80-87173-01-5.

MADEROVÁ VOLTNEROVÁ, Karla, Petr TÉGL. *Vztahy mezi zřizovatelem a příspěvkovou organizací ÚSC*. 2. akt. vydání. Olomouc: ANAG, s.r.o., 2011. 192 s. ISBN 978-80-7263-664-8.

OCHRANA, František, PAVEL Jan a Leoš VÍTEK a kol. *Veřejný sektor a veřejné finance, Financování nepodnikatelských a podnikatelských aktivit*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, a.s., 2010. 264 s. ISBN 978-80-247-3228-2.

REKTOŘÍK, Jaroslav a kolektiv. *Ekonomika a řízení odvětví veřejného sektoru*. 2. aktualizované vydání. Praha: Ekopress, s.r.o., 2007. 310 s. ISBN 978-80-86929-29-3.

Přímé náklady na vzdělávání na rok 2013. *Principy rozdělování dotace na přímé náklady na vzdělávání pro školy a školská zařízení OK na rok 2013* [on-line] ze dne 20. 2. 2013. Dostupné z: www.kr-olomoucky.cz/prime-naklady-na-vzdelavani-na-rok-2013-cl-384.html.

Vyhláška č. 71 ze dne 9. února 2005 o základním uměleckém vzdělávání. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2005, částka 20, 487-490 s.

Zákon č. 218 ze dne 27. června 2000 o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 65, 3104-3128 s.

Zákon č. 250 ze dne 7. července 2000 o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 73, 3557-3567 s.

Zákon č. 320 ze dne 7. září 2001 o finanční kontrole ve veřejné správě, ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2001, částka 122, 7246-3128 s.

Zákon č. 561 ze dne 24. září 2004 o předškolním, základním, středním vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon). In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2004, částka 190, 10262-10324 s.

Seznam zkratk

ČR	Česká republika
DČ	Doplňková činnost
DDHM	Drobný dlouhodobý hmotný majetek
DHM	Dlouhodobý hmotný majetek
DPP	Dohoda o provedení práce
FKSP	Fond kulturních a sociálních potřeb
HČ	Hlavní činnost
HV	Hospodářský výsledek
ICT	Informační a komunikační technologie
IZO	Identifikační znak organizace
KÚOK	Krajský úřad Olomouckého kraje
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
ONIV	Ostatní neinvestiční výdaje
OON	Ostatní osobní náklady
ŠVP	Školský vzdělávací program
ZHV	Zlepšený hospodářský výsledek
ZUŠ	Základní umělecká škola

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2001 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3)
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO
- bylo sjednáno, že VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavře licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Šumperku dne: 9. 5. 2014

Martina Losertová

Seznam příloh

Příloha 1 Souhrnný přehled hospodářských výsledků ZUŠ Šumperk v letech 2009 - 2013, (v tis. Kč)

Příloha 2 Vývoj vlastních výnosů ZUŠ Šumperk tvořených úplatou za vzdělávání v letech 2009 - 2013, (v tis. Kč)

Příloha 3 Poskytnuté provozní dotace ZUŠ Šumperk v letech 2009 - 2013, (v tis. Kč)

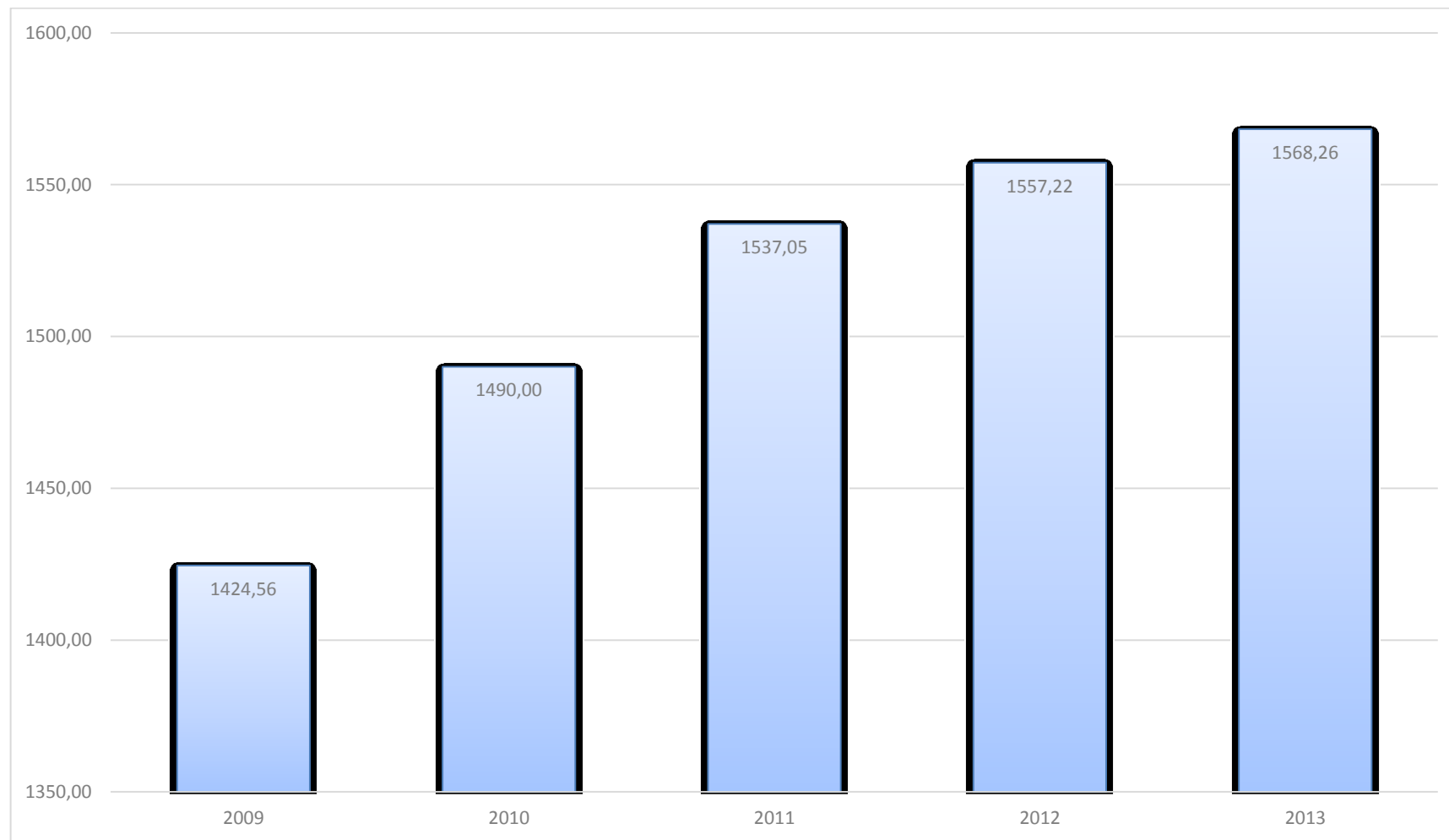
Příloha 4 Porovnání vybraných položek nákladů ZUŠ Šumperk v letech 2009 - 2013, (v tis. Kč)

Příloha 1 Souhrnný přehled hospodářských výsledků ZUŠ Šumperk v letech 2009 - 2013, (v tis. Kč)

	Rok 2009		Rok 2010		Rok 2011		Rok 2012		Rok 2013	
	HČ	DČ	HČ	DČ	HČ	DČ	HČ	DČ	HČ	DČ
Náklady	12 438,28	0,00	12 817,00	10,00	13 022,71	25,20	13 191,99	31,51	13 304,06	30,76
Výnosy	12 393,31	0,00	12 810,00	10,00	12 847,12	25,20	13 163,32	31,51	13 247,17	30,76
HV	44,97	0,00	7,00	0,00	175,59	0,00	28,66	0,00	56,88	0,00

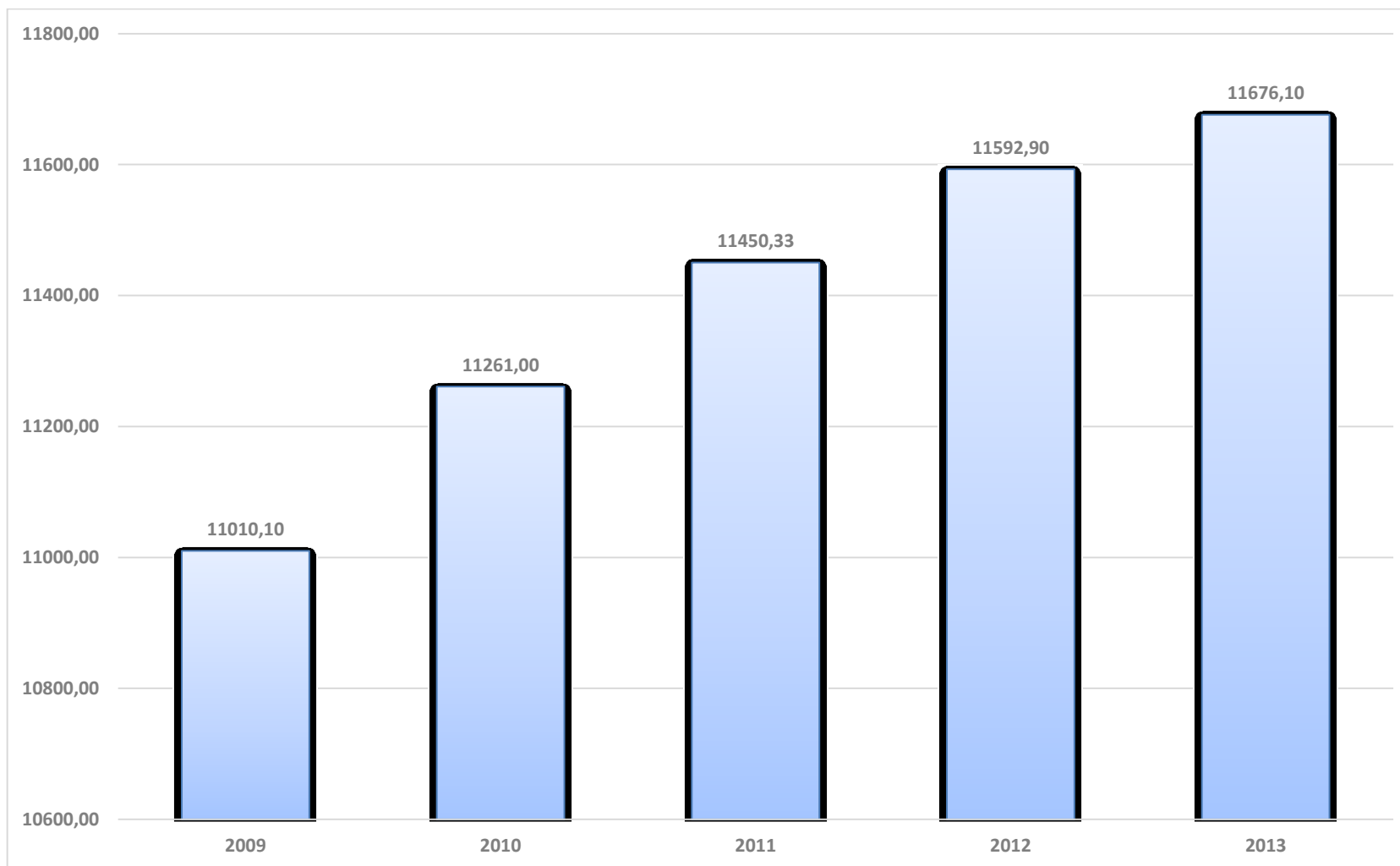
Zdroj: Interní materiály ZUŠ Šumperk, vlastní zpracování.

Příloha 2 Vlastní výnosy ZUŠ Šumperk tvořené úplatou za vzdělávání v letech 2009 - 2013, (v tis. Kč)

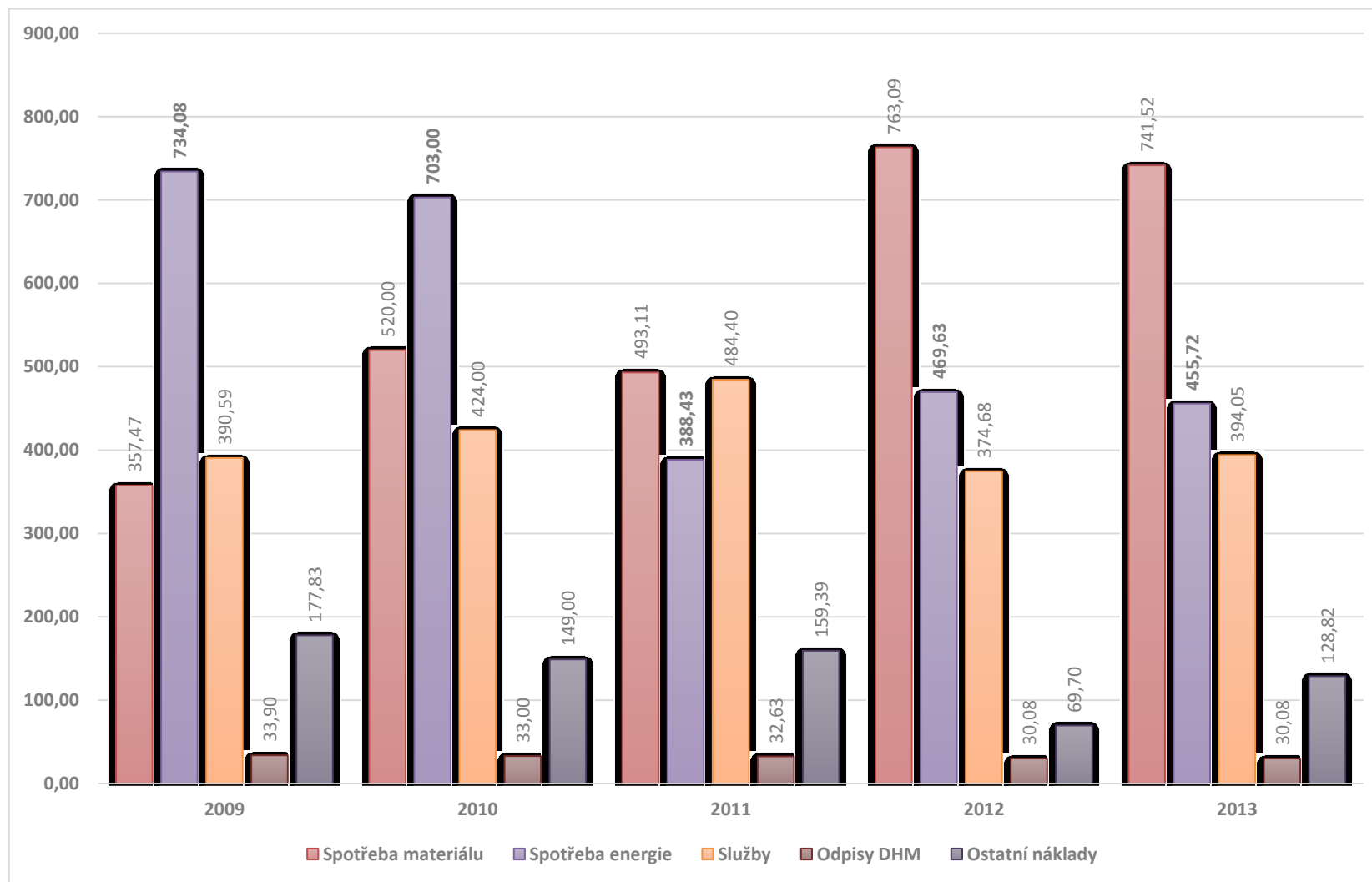
Zdroj: Interní materiály ZUŠ Šumperk, vlastní zpracování.

Příloha 3 Vývoj poskytnutých dotací ZUŠ Šumperk v letech 2009 - 2013, (v tis. Kč)

Zdroj: Interní materiály ZUŠ Šumperk, vlastní zpracování.

Příloha 4 Porovnání vybraných položek nákladů ZUŠ Šumperk v letech 2009 - 2013, (v tis. Kč)

Zdroj: Interní materiály ZUŠ Šumperk, vlastní zpracování.